çaydan-lık

DEM BU DEM…

EĞİTİM VE KÜLTÜR DERGİSİ
SAYI 8 - 2021

Eğitimde Drama

COVID-19 KAPSAMINDA UZAKTAN EĞİTİMDE ÇEVRİMİÇİ DRAMA UYGULAMALARI
Ayşegül Oğuz Namdar

ÖMER ADIGÜZEL İLE "EĞİTİMDE YARATICI DRAMA" ÜZERİNE
Ömer Eski

YARATICI DRAMA NE DEĞİLDİR?
Enes Süküt

FOTOĞRAFLARIN DİLİ
Cengiz Azman

İçindekiler

4 ÖMER ADIGÜZEL İLE "EĞİTİMDE YARATICI DRAMA" ÜZERİNE - Ömer Eski

6 COVID-19 KAPSAMINDA UZAKTAN EĞİTİMDE ÇEVRİMİÇİ DRAMA UYGULAMALARI - Doç. Dr. Ayşegül Oğuz Namdar

7 YARATICI DRAMA; NE OKUMALI? - Kemal Akbayrak

8 YARATICI DRAMA NE DEĞİLDİR? - Enes Süküt

10 E-TWİNNİNG PROJELERİ VE DRAMA - Bahar Agun

12 FOTOĞRAFLARIN DİLİ - Cengiz Azman

13 AMAÇSIZ İNSANLAR TOPLULUĞU - Servet Çalışır

14 BALDAN SORULUR ARININ MARİFETİ - Abdullah Baş

15 TEKNOLOJİ O KADAR MASUM MU? - Ozan Orhan

16 "ŞELALELER ŞEHRİ ORDU" PROF. DR. MEHMET YILMAZ İLE RÖPORTAJ - Sefa Özmen

17 ÇOCUK - Lokman Baynazoğlu

18 EĞİTİM, DOĞA VE ÇOCUK - Yavuz Yıldırımkaya

20 PARŞÖMENÖZDEN SÖZE, SADIR'DAN SATIRA... - Osman Atalay

21 YA BİR YOL BUL YA BİR YOL AÇ YA DA YOLDAN ÇEKİL - Pervin Günaydın Kambur

çaydan-lık

Sayı 8

RİZE İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÇAY İLKOKULU ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
LOKMAN BAYNAZOĞLU

EDİTÖR
İSMAİL ŞİMŞEK

YAZI İŞLERİ
ÖMER ESKİ

YAYIN KURULU
ABDULLAH BAŞ
EMRE ARSLAN
HAKKI GÜLTEKİN
SEFA ÖZMEN
ŞÖHRET MOLLAMEHMETOĞLU

TASARIM/DİZGİ
ERDOĞAN BİRİNCİ

İLETİŞİM
Çay İlkokulu Müdürlüğü,
Camiönü mh. Atatürk cd. No 71 Merkez Rize
0464 223 40 68 - caydanlikdergisi@gmail.com
http://cayilkokulu.meb.k12.tr
https://rize.meb.gov.tr/rista/caydanlik-dergi.asp

Yazıların bilimsel sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergideki görseller freepik.com ve pixebay.com adresinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Editörden

çaydan-lık

Merhaba sevgili okur,

Çaydan-lık 8.sayıdan hepinize selamlar. Her sayıda öğretmen, eğitim yöneticisi gibi eğitimin paydaşları olan değerli meslektaşlarımızdan aldığımız olumlu geri dönütler yeni sayının itici gücü oluyor. Eğitim dünyasında bir yer edinmiş olmamızın verdiği güçle yeni sayımızla karşınızdayız.

Yeni sayımızda belki insanlık tarihiyle yaşıt olan oyun, canlandırma, dramatize etme, kavram ismiyle drama, inceleme alanımız. Eğitime entegre edilmiş drama, yaratıcı drama kavramları ve uygulamaları günümüzde sadece okullarda değil bir çok alanda kullanılıyor. Eğitimde kullanımıyla ilgili olumlu etkileri akademik araştırmalarla da belirlenmiş bir alanı dosya konusu belirleyerek tekrar gündeme getirmek istedik

Drama nedir? Sürekli karıştırılan, aynılaştırılan drama ve yaratıcı drama arasındaki fark nedir? Yaratıcı drama ne değildir? Uzaktan eğitim ve drama, dosyamızın başlıca konuları...

''Drama ve Yaratıcı Drama eğitimde bize hangi imkanları sağlar '' yeni sayımızda cevabını aradığımız temel sorumuz. Hem bu sorunun cevabını bulma yolunda hem de dosya dışı konularda doyurucu yazılarla karşılaşacaksınız. Drama konusunda ülkemizdeki ilk akla gelen hocalarımızdan aynı zamanda Prof.Dr. Ömer Adıgüzel ile yapılmış doyurucu söyleşi irdelediğimiz kavramlar üzerine öz bilgiler veriyor. Dosyada yine Doç.Dr. Ayşegül Oğuz Namdar, Enes Süküt, Bahar Agun ve Kemal Akbayrak konuyu farklı cephelerden tartışıyorlar.

Dosya dışı konularımızda Cengiz Azman fotoğraf sanatı Servet Çalışır sosyolojik görünüm Ozan Orhan teknoloji kullanımı Yavuz Yıldırımkaya doğanın eğitime dahil edilmesi Eminsafa Dilmaç okumak ve yazmak üzerine nitelikli yazılarıyla dergimize katkı sundular. Abdullah Baş modern tiyatronun öncüsü Muhsin Ertuğrul için güzel bir portre yazısı kaleme aldı. Bu sayıda gezi yazısı olarak Sefa Özmen tarafından Prof.Dr.Mehmet Yılmaz ile yapılan ''Şelaleler Şehri Ordu'' söyleşisi güzel bir projenin içeriği hakkında güzel bilgiler veriyor. Pervin Günaydın Kmabur ve Lokman Baynazoğlu bu sayımızın 'kitaplık' yazarları olarak karşımızdalar.

Modern eğitimde bu kadar önemli yer tutan bir konu çok daha derinlikli incelemeleri ve cilt cilt kitapları hak eder şüphesiz. Maksadımız drama ve yaratıcı drama kavramlarını, kullanım alanlarını, eğitimde kullanım şekillerini özellikle öğretmen arkadaşlarımızla tekrardan gündeme getirip tartışmaya açmak.

Dosyada ve dosya dışı konularda ilginizi çekecek doyurucu yazılar okuyucularını bekliyor. İyi okumlar.

Sağlıkla kalın.

İsmail ŞİMŞEK

ÖMER ADIGÜZEL İLE "EĞİTİMDE YARATICI DRAMA" ÜZERİNE

Ömer Eski *

Ömer Eski: Ömer Hocam; Rize'den, "çaydan-lık" dergisinden merhabalar...

Ömer ADIGÜZEL: Merhaba. Teşekkür ederim...

Ömer Eski: Ömer Hocam, söyle başlayalım isterseniz "Yaratıcı Drama" kavramı yanlış kullanılan, yanlış anlaşılan bir kavram. Drama, Yaratıcı Drama, Eğitimde Yaratıcı Drama, Canlandırma kavramları aynıymış gibi kullanılabiliyor. Eğitimde Yaratıcı Drama kavramına bir çerçeve oluşturmak istesek neler söyleyebiliriz?

Ömer ADIGÜZEL: Bu üç kavram da (drama, yaratıcı drama, eğitimde yaratıcı drama) aynı amaç için çalışan, aynı anlamlara sahip kavramlar. Elbette drama kavramının çok geniş ve farklı tanımları var. Dramanın farklı kullanım biçimleri de var. En çok tiyatro veya sahnede oynanmak üzere yazılmış metin anlamındaki kullanımı var. Bizim yaptığımız ve yaygınlaştırmaya çalıştığımız drama/eğitimde drama/yaratıcı drama kavramı bu anlamın dışında. Zaten kavramın başına EĞİTİMDE VEYA YARATICI sözcüklerinin getirilme gerekçesinde de bu farklı anlamlar ve tiyatro sanatı ile karıştırılması yatıyor.

Tiyatro ile karıştırmamak için ve doğaçlama veya rol oynayanlar tarafından yaratıldığı ve oluşturulduğu için dramanın başına yaratıcı veya eğitimde sözcükleri gelmektedir. Başka bir deyişle yetkin bir sanat türü olan tiyatroda bir oyuncu elinde bulunan metne, diğer oyunculara ve en sonunda da yönetmenin yorumuna bağlı olarak canlandırmalarını yapar. Yani bu canlandırmalar kendi yaşantılarından yola çıkarak, doğaçlama biçiminde ortaya çıkmaz. Kendisine verilen metne sadık kalmak durumundadır. Eğitimde drama veya yaratıcı drama olarak adlandırılan bu alanda oyuncu (katılımcı) kendi yaşantılarından yola çıkarak doğaçlama yapar ve bu canlandırmaları seyirci için yapmaz. Çünkü bu süreçlerde seyirci olmaz. İzleyiciler o anda rol içinde olmayan diğer katılımcılardır.

Eğitimde drama başta İngiltere olmak üzere Büyük Britanya'da kullanılırken ABD, Kanada, Yeni Zellanda gibi ülkelerde Yaratıcı Drama kavramı kullanılmaktadır. Türkiye'de her ikisi de yoğun kullanmakla birlikte daha çok eğitimde yaratıcı drama kavramı kullanılmaktadır. İçerik ve nitelik açısından her şey yerli yerindeyse bu alan drama (tiyatrodan farklı olduğunu bilerek elbette), eğitimde drama veya yaratıcı drama olarak adlandırılabilir.

Canlandırma yaratıcı drama çalışmalarında aşamanın adıdır. Başta doğaçlama olmak üzere tüm teknikler bu aşamada kullanılır. Eğer içinde bir canlandırma süreci yoksa ve bu süreç doğaçlamaya dayalı değilse bu çalışmanın yaratıcı drama olarak adlandırılması olanaksızdır. Mutlaka doğaçlamaya dayalı bir canlandırmanın olması gerekir. Bu nedenle kavram hiçbir biçimde canlandırma olarak adlandırılamaz. Canlandırma bir yöntem veya teknik de değildir. Canlandırma bir aşamanın adıdır sadece.

Ömer Eski: Eğitimde Yaratıcı Drama; yapısında rol yapma, doğaçlama gibi unsurları barındırıyor. Belki bunların yanında farklı dinamiklere de sahip? (Öğretmen okurlarımız adına soruya ekleyerek sormak istiyorum.) Eğitmen-Öğrenci, lider-katılımcı arasında süreçler nasıl işliyor, Eğitim sürecinde ve sonrasında öne çıkan aşamalar nelerdir? Bu dinamiklerin içinde öğretmenin yeri/misyonu neresi olmalıdır?

Ömer ADIGÜZEL:...Eğitimde yaratıcı drama alanında rol yapma yerine daha çok rol oynama kullanılır. Her iki teknik yani doğaçlama ve rol oynama en çok kullanılan tekniklerdendir ve bu çalışmalar için esas olan tekniklerdir. 80'e yakın farklı teknik olmasına karşın doğaçlama ve rol oynama teknikleri ve bunların işe koşulması önemlidir.

Elbette yaratıcı drama bir süreç işidir ve çeşitli bileşenlerden oluşur. Bunlar eğitmen, grup (katılımcılardan/öğrencilerden oluşur), mekân, teknikler, yaşantılardan oluşur. Bunların bir araya gelmesi ile bir canlandırma süreci gerçekleştirilir. Bu canlandırmaların kendiliğindenliğe bağlı olarak yapılması istenir ve beklenir. Bu süreçlerde oyun ve özelliklerinden de yoğun olarak yararlanılır.

Yaratıcı drama ister yöntem isterse bir ders olarak uygulansın mutlaka bir sistematiklik içerisinde uygulanmalıdır. Bu uygulama Isınma-Hazırlık, Canlandırma - Tartışma-Değerlendirme gibi aşamalardan oluşur. Önemli olan eğitim sürecinde amaca hizmet edebilecek etkinliklerin bir bütün oluşturacak özelliğe sahip olmasıdır. Ayrıca yukarda da belirtildiği gibi mutlaka canlandırma içinde olmalıdır.

Ömer Eski: Sizin de konferanslarınızda belirttiğiniz gibi iş sektöründen eğitime kadar her alanda kendine yer bulabilen bir kavram/faaliyet Yaratıcı Drama (Birinci sorudan sonra kavram karmaşası ortadan kalmıştır umarım.) Eğitimde Yaratıcı Drama bir sınırlandırmayı beraberinde getiriyor. Okul öncesinden başlayıp üniversiteye kadar uzanan eğitim sürecinde – müfredatların içinde- Yaratıcı Drama'yı nasıl konumlandırmalıyız? İlköğretim ve sonrasında birbirine ekli/organize süreçlerden söz edilebilir mi?

* Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni / Rize Kaptan Ahmet Erdoğan AİHL

Ömer ADIGÜZEL: Eğitimde yaratıcı drama pek çok amaç için bir yöntem olarak kullanılabilir. Bundan daha önemli olan dramanın bağımsız bir ders olması. Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler vb. gibi drama, kendine özgü bir içeriği ve ölçme yaklaşımı olan bir derstir ve hemen tüm kademelerde yer almalıdır. Üstelik resim, müzik gibi bir güzel sanatlar eğitimi alanı olarak yer almalıdır ve bu haftada en az iki ders saati olarak zorunlu/seçmeli ders olarak eğitim programlarında yerini almalıdır. Bunların yanında insanın olduğu her yerde, her eğitim çalışmasında da dramadan bir yöntem olarak yararlanılabilir. Tüm hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerde de drama çok etkili sonuçları getirebilecek bir özelliğe sahip.

Ömer Eski: 2003 yılından bu yana Çağdaş Drama Derneğinin başkanlığını sürdürüyorsunuz. Bildiğim kadarıyla bu dernek 90'ı yıllardan beri faaliyet gösteriyor. Bu süreç uzun bir süreç... Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere birçok paydaşla projeler, çalışmalar yürütüyorsunuz. Ömer Hocam, otuz yıllık süre içinde Türkiye'de, Eğitimde Yaratıcı Drama alanında neler yaşandı, gerek sizin gerekse de Çağdaş Drama Derneğinin ileriye yönelik hedef ve projeleri nelerdir?

Ömer ADIGÜZEL: Öncelikle başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere pek çok eğitim biriminde, örgün ve yaygın eğitimde yaratıcı drama bir ders olarak yer almaya başladı. 2005 yılına MEB'de ilköğretimde seçmeli ders olarak yer aldı. Eğitim programı hazırlandı. Öğretmen el kitabı hazırlanndı. 2007'den itibaren Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği ve Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dallarında zorunlu ders olarak yer aldı. Daha sonra Sosyal Bilgiler Öretmenliği biriminde zorunlu ders oldu. Pek çok öğretmenlik ve eğitim bilimleri alanlarında seçmeli ders olarak yer alan drama 2017 yılından sonra bazı anabilim dallarında zorunlu veya seçmeli ders olarak yer aldı. 2020 yılından sonra YÖK tarafından yapılan yeni düzenleme ile ne yazık ki 4 saatlik drama dersleri iki saate indirildi. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü'nde drama dersi yeniden seçmeli oldu. Ancak pek çok öğretmenlik bölümünde de Eğitimde Drama adıyla mesleki seçmeli dersler arasında yer aldı. Bunlar elbette çok önemli gelişmeler....

Ömer Eski: Dünyada yaşanan gelişmelere baktığımızda, dünya ülkeleri arasında Türkiye'nin bulunduğu aşama bize ne söylüyor. Eğitimde Yaratıcı Drama adına örnek alınabilecek ülkeler, projeler var mıdır?

Ömer ADIGÜZEL: Türkiye'de eğitimde yaratıcı drama alanının ve yönteminin gelişimi pek çok Avrupa ülkesinden ileri düzeyde bir gelişme kaydettiğini söyleyebiliriz. Bu alan İngiltere'de başladı. Öncelikle İngilizce konuşulan ülkelerde yaygınlaştı. Eş zamanlı bir zaman diliminde ABD'de de yaratıcı drama adıyla gelişmeye başladı. Almanya'da oyun ve tiyatro pedagojisi ya da canlandırmacı oyun adlarıyla bu alan gelişti. Türkiye hem ülkelerden önemli tecrübeler aldı, hem de dramatizasyon gibi zaten eğitim bilimleri alanında olan tekniğin birikimlerini de üzerine ekledi. Türkiye'nin belki de ilk kez bir alanda pek çok ülkeden çok daha ileri ve bazı ülkelerle de başa baş bir gelişme içinde olduğunu söyleyebiliriz. Bu konuda ülke olarak ülkemize haksızlık yapmamak gerekiyor. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ve Çağdaş Drama Derneği'nin bu alanda yaptığı akademik çalışmaların çok önemli etkisi var. Bu alanda yapılan araştırma sayısının 60 binin üzerinde olduğu görülüyor. Yayınlanan pek çok kitap var. Sürekli olarak bir üretim süreci devam ediyor. Biz ülke olarak eğimde yaratıcı drama birikimimizi pek çok ülkeye ihraç edecek güce ve bilgiye sahip olduğumuzu söyleyebiliriz.

Ömer Eski: Ömer Hocam, hem bir akademisyen olarak hem de bir derneğin yöneticisi olarak uzun yıllar, bu alanda görevinizi sürdürüyorsunuz. Eğitimler verip, projeler yürütüyorsunuz. Bu alanın problemleri, açmaz gibi görünen sorunları nelerdir? Eğitmen yetiştirme, kurumsallık, kurumlar arası uyum/entegrasyon eksiklikleri, vb. üzerinden bakacak olursak bu alanın hangi problemlerinin çözüme kavuşturulmaya ihtiyacı var?

Ömer ADIGÜZEL: Alanın en önemli sorunu nitelikli eğitmenin yetiştirilmesi sorunudur. Bu alanın bir öğretmenlik alanına dönüşmesi gerekir. MEB Talim Terbiye Kurulu her şeyden önce 20/02/2014 tarihli ve 9 sayılı Kurul kararı, Mart 2014-2678 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yer alan ÖĞRETMENLİK ALANLARI, ATAMA VE DERS OKUTMA ESASLARI'da yaptığı inanılmaz hatadan bir an önce dönmelidir Bu esaslarda yer alan drama dersini kimlerin verebileceğine ilişkin maddeyi baştan değiştirmelidir. Türkiye'de lisans eğitimleri boyunca drama dersi almayan Türkçe ve edebiyat öğretmenlerine bu hak verilmektedir. Bu çok yanlış bir uygulamadır. Türkçe Öğretmenliği bölümlerinde drama ve tiyatro (Canlandırma) başlıklı bir ders bulunmaktadır. Ancak içeriğine bakıldığında bunun bir tiyatro metni inceleme odaklı bir ders olduğu görülür. Edebiyat Öğretmenliği bölümlerinde ise bu tür ders hiç yoktur. Ayrıca Türkiye'de Drama bölümü bir Vakıf Üniversitesi dışında yoktur.

Bu bölüm da tamamen tiyatro sanatına yönelik insan gücünü yetiştirmek odaklı kurulmuştur. Sonuç olarak bu madde yaratıcı drama alanında tezli/tezsiz yüksek lisans programı mezunları veya süresi MEB tarafından belirlenmiş eğitim sertifikalarına sahip olan öğretmenler tarafından verilmelidir biçiminde değiştirilmelidir. Üstelik bu değişikliğin de şimdilik olması önemlidir. Uzun vadede ise Eğitim Fakültelerinde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Eğitimde Drama/Yaratıcı Drama Anabilim Dalları açılmalı ve tüm adaylara yönelik bir yan alan programı açılmalıdır. Bu süreç Türk eğitim sistemindeki eğitimde drama alanına yönelik nitelikli insan yetiştirme sorunu önemli ölçüde çözmeye yeterli olabilir.

Ömer Eski: "çaydan-lık" dergisi olarak özelikle eğitim alanında taş üstüne taş koymaya, bir şeyler yapmaya gayret ediyoruz. 8. Sayımıza kadar birçok kıymetli akademisyeni/yazarı ağırladık. Sizinle bu söyleşiyi gerçekleştirmekten de fazlasıyla mutluluk duyduk. Ömer Hocam, bizlere zaman ayırdığınız için teşekkür ediyoruz.

Ömer ADIGÜZEL: Ben teşekkür ederim. Tüm çaydan-lık dergisi okurlarına selam ve sevgilerimi iletiyorum.

COVID-19 KAPSAMINDA UZAKTAN EĞİTİMDE ÇEVRİMİÇİ DRAMA UYGULAMALARI

Ayşegül Oğuz Namdar *

Covid-19 pandemisi sebebiyle ülkemizde alınan önlemler kapsamında eğitimde de bazı güncellemeler yapılmıştır. Ülkemizde de bir süre yüz yüze eğitim-öğretime ara verilmiş, eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması bakımından uzaktan eğitim sürecine başlanmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde hemen her sınıf düzeyi ve derste olduğu gibi drama dersleri de gerekli güncellemelerle etkili biçimde yürütülebilmektedir. Dramanın doğasında iletişim ve etkileşimin olduğu düşünüldüğünde, çevrimiçi olarak drama uygulamalarının yapılması çoğumuza göre imkânsız görünebilir. Ancak dramanın ısınma-hazırlık, canlandırma, değerlendirme-tartışma aşamalarına uygun olarak uzaktan çevrimiçi eğitime uygun drama dersleri yapılandırılabilmektedir. Bu süreçte her katılımcının kamerasının açık olması önemlidir. Fazla yankı yapması durumunda mikrofonlar kapalı olabilir, konuşmak isteyen kişi mikrofonunu açarak konuşabilir ve konuşması bitince mikrofonunu kapatabilir. Ses yankı yapmıyorsa mikrofonlar açık kalabilir.

Drama süreci kapsamında ısınma-hazırlık aşamasında kullanılan serbest yürüyüşler kişinin bulunduğu mekânda yine yapılabilmekte, oyunlar çevrimiçi oynanabilecek şekilde güncellenerek oynanabilmektedir. Öğretmenin açacağı bir müzik eşliğinde öğrenciler bulundukları mekânda ayağa kalkabilir ve öğretmenin vereceği yönergelere uygun hareket edebilir, koşabilir, zıplayabilir ya da dans edebilir. Katılımcıların ısınma-hazırlık aşamasında kâğıt ve boya kalemlerini kullanabilecekleri etkinlikler geliştirilebilir. Katılımcıların mekân içinde getirecekleri nesneler kullanılarak oyunlar oynanabileceği gibi, canlandırma aşamasında da bu nesnelerden yola çıkarak canlandırma yapılabilmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde kullanılan program, odalara bölmeye, gruplara ayrılmaya olanak veriyorsa canlandırma aşamasında gruplar otomatik olarak program tarafından ya da farklı değişkenlere göre öğretmen tarafından atanabilir. Öğretmen, canlandırma kapsamında kullanacağı tekniğe göre yönergesini gruplar oluşturulmadan ya da oluşturduktan sonra da verebilir. Her grup kendi odasında/grubunda hazırlığını yapabilmektedir. Lider her odayı ziyaret edebiliyorsa grupları izleyebilir ve katılımcılara anlık dönütler verebilir. Tüm gruplar hazır olduktan sonra öğretmen grupları/odaları kapattığında tüm sınıf ana ekrana döner. Canlandırması izlenecek olan grup üyelerinin kamerası açık, diğerlerinin kameraları kapatılırsa, canlandırma yapacak grup ana ekranda kalır ve canlandırması biten grup kamerasını kapatır. Her grup canlandırmasını bu şekilde yapabilir. Değerlendirme-tartışma aşamasında pek çok oyun, teknik de çevrimiçi süreçte kullanılabilmektedir. Öğretmen, elinde kâğıt bir uçak varmış gibi tutup güne ilişkin görüşlerini paylaştıktan sonra uçağı atıyormuş gibi yaparak, uçağı attığı öğrencinin adını söyler: 'Uçağımı Pelin Ece'ye atıyorum'. Uçağı tutan öğrenci görüşünü paylaşıp adını söylediği başka bir arkadaşına uçağı atabilir. Bunun gibi örnekler çeşitlendirilebilir. Böylece dramanın üç aşaması da etkili bir şekilde uzaktan eğitim süreçlerinde gerçekleştirilebilmektedir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması bakımından farklı konular kapsamında drama süreçleri de çevrimiçi olarak tasarlanabilir.

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması bakımından farklı konular kapsamında drama süreçleri de çevrimiçi olarak tasarlanabilir.

* Doç. Dr. / RTEÜ / Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü / Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı

YARATICI DRAMA; NE OKUMALI?

Kemal Akbayrak *

Yaratıcı drama eğitmeni/lideri olmak için yalnızca uygulamaya dayalı eğitimler almak veya çeşitli atölye çalışmalarına katılmak tek başına yeterli değildir.

Yaratıcı drama eğitmeni/lideri olmak için yalnızca uygulamaya dayalı eğitimler almak veya çeşitli atölye çalışmalarına katılmak tek başına yeterli değildir. Çünkü yaratıcı drama çocukların sadece oyun oynayıp eğlendikleri, taklit ve canlandırmalar ile keyiflendikleri bir yöntem değildir. Birinin sadece uygulamaya dayalı eğitimler alarak yaratıcı drama lideri/eğitmeni olması terzilerin hekimlik yapmasına benzer. Oysa nereye, ne zaman ve nasıl dokunacağını bilen, öngören ve hissedendir yaratıcı drama lideri/eğitmeni... Bu nedenle her lider/eğitmen adayının bu alanda okuması gerekmektedir. Okumaya nerden başlasam diye merak edenler için birkaç önerim var.

Eğitimde Yaratıcı Drama (Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL)

Yaratıcı drama alanında yazılmış herhangi bir kaynak kitap, tez ya da makale açıp kaynakçasına bakın. Listenin en başında gelen kaynaklardan bir tanesidir. Halen Çağdaş Drama Derneği başkanı olan Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL'in kaleme aldığı bu eser alanın adeta kutsal kitabıdır dersek abartmış olmayız.

Yaratıcı Drama Öğretmenimin Günlüğü (Prof. Dr. Tülay ÜSTÜNDAĞ)

Yine alana dair kült eserlerden biri olarak karşımıza çıkan bir eser de Prof. Dr. Tülay ÜSTÜNDAĞ'ın kaleme aldığı Yaratıcı Drama Öğretmenimin Günlüğü adlı kitaptır. Baskı sayısının alıp başını gidişinden içeriğinin kalitesini anlayabiliriz. Diğer yaratıcı drama kitaplarından farklı bir üslupla kaleme alınmış olması da bence ilgi çekiciydi.

Okul Öncesinden İlköğretime, Kuramdan Uygulamaya DRAMA (Prof. Dr. Tolga ERDOĞAN)

Diğer yaratıcı drama alanında çalışanlara nazaran daha fazla sahada görme fırsatı bulduğumuz bir isimdir Tolga ERDOĞAN. Ve bu saha yolculuğunda karşısına çıkan lider/eğitmenlerle bir araya gelerek hazırladığı kamu hizmeti vasfı taşıyan bir eserdir Okul Öncesinden İlköğretime, Kuramdan Uygulamaya DRAMA kitabı. Kitapta hem kuramsal anlamda alana dair hemen her şeyi buluyorsunuz hem de bizzat bölüm yazarlarınca uygulanmış ders planlarını kendinize rehber edinebiliyorsunuz.

BONUS: Dramart İlkokullar İçin Yaratıcı Drama İle Görsel Sanatlar Eğitimi Uygulamaları (Ayşegül OĞUZ NAMDAR, Enes SÜKÜT, Kemal AKBAYRAK)

Benim de yazar ekibinde yer aldığım diğerlerine göre henüz gelişimini tamamlamamış bir eser diyebiliriz. Tematik alanlarda süreçsel drama çalışmak isteyenler için referans olabilecek bir eser. İçerisinde tadında teorik bilgilerle beraber ilkokulda görsel sanatlar eğitimi konusunda hazırlanmış çok sayıda ders planı bulunmaktadır.

* Öğretmen / Rize Fatma-Nuri Erkan Bilim ve Sanat Merkezi

YARATICI DRAMA NE DEĞİLDİR?

Enes Süküt *

Yaratıcı drama yöntemi eğitim-öğretim sürecinde öğretmenler tarafından en çok kullanıldığı iddia edilen yöntemlerin başında gelmektedir. Yöntemi derslerde uyguladığını belirten öğretmenlerden yöntemin kullanımı ile ilgili ayrıntı istendiğinde öğretmenlerin genellikle sınıfta yaptıkları doğaçlama veya metin canlandırma faaliyetlerini yaratıcı drama olarak adlandırdıkları anlaşılmaktadır. Derslerin işlenişinde plansız bir şekilde yapılan kısa süreli canlandırma faaliyetlerini yaratıcı drama yönteminin uygulanması olarak kabul etmek bu yöntemin öğretmenler tarafından aslında tam olarak bilinmediğini göstermektedir. Yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılmış bir ders işlenişinin nasıl gerçekleştirildiğinin bilinmesi hiç kuşkusuz derslerden alınan verimi arttıracaktır. Bu anlamda yaratıcı drama yönteminin kullanılmasına dönük eksik ve yanlış bilinenlerin aydınlatılması önemlidir.

Yaratıcı drama yöntemi bir dersin işlenişi sırasında o anda akla geldiği için uygulanan bir yöntem değildir. Yaratıcı drama yöntemi belli bir plan dâhilinde ve belli aşamalarda gerçekleşir. Bu aşamaların ders öncesinde yapılandırılması ve işlenişin bu aşamalara göre yürütülmesi gerekmektedir. Ömer Adıgüzel, "Eğitimde Yaratıcı Drama" adlı kitabında bu aşamaları; ısınma/hazırlık, canlandırma ve değerlendirme-tartışma olarak belirtmiştir. Bu üç aşamada yer alan etkinlikler öğretmen/lider tarafından belirlenen amaçlara göre planlanır ve her etkinlik bir önceki etkinliğin üzerine kurulur ve birbirini destekler.

Yaratıcı drama sadece canlandırmadan/doğaçlamadan ibaret bir yöntem değildir. Bu durum daha çok yaratıcı dramanın bir teknik olarak görülmesiyle ilgili bir eksikliktir. Yaratıcı drama içerisinde kendine özgü birçok tekniğin kullanıldığı bir öğretim yöntemidir. Doğaçlama ve rol oynama yaratıcı drama sürecinde yoğun olarak kullanılan teknikler olsa da süreci destekleyen başka birçok teknik yer almaktadır. Örneğin rol koridoru, geriye dönüş, dedikodu halkası, rol değiştirme, eş zamanlı doğaçlama, donuk imge, toplantı düzenleme ve yarım kalmış materyal gibi teknikler bunlardan bazılarıdır.

Yaratıcı drama bireysel bir etkinlik değildir. Yaratıcı drama uygulamaları bir grupla gerçekleştirilir. Yani bir grup etkinliğidir. Süreçte grup üyelerinin aktif katılımı söz konusudur.

Yaratıcı drama çalışmaları sonuç değil, süreç odaklıdır. Yaratıcı drama sürecinde katılımcılar aynı zamanda izleyici olan kişilerdir. Yani yapılan çalışmaların seyircilere sergilenme amacı yoktur. Süreçte katılımcılar arasındaki etkileşim ve iletişim oldukça önemlidir. Öğrenme süreç içerisinde gerçekleşir.

Yaratıcı drama tek bir dersle ilişkili bir yöntem değildir. Yaratıcı drama yöntemi aşamalarına ve bileşenlerine dikkat edilerek her dersin işlenişinde kullanılabilir.

Yaratıcı drama tiyatro yapmak değildir. Yaratıcı drama çalışmalarında tiyatro tekniklerinden yararlanıldığı için tiyatro ile karıştırılmaktadır. Fakat tiyatrodan birçok yönüyle ayrılmaktadır. Tiyatroda önceden hazırlanan bir metnin varlığı söz konusudur. Oyuncular kendilerine verilen rolleri büyük oranda metne sadık kalarak canlandırırlar. Yaratıcı dramada ise bir metne bağımlı olma zorunluluğu yoktur. Katılımcılar duygu ve düşüncelerini canlandırma sürecine yansıtırlar. Ayrıca katılımcıların oyunculuk becerisine sahip olması beklenmez.

Yaratıcı drama oyun değildir. Oyunlar uygulama sürecinden özellikle ısınma/hazırlık aşamasında katılımcılar arasında etkileşimi sağlama adına kullanılır fakat süreç sadece bu oyunlar üzerinden gerçekleştirilemez.

Yöntemin bu denli yanlış kullanımının sebebi ise yaratıcı drama alanında kendini geliştirmek isteyenlerin izledikleri yoldur. Kimileri sadece alan okuması, kaynak taraması vb. şekilde yaratıcı drama öğrenmeye çalışırken kimileri de yaratıcı drama kursları ile veya hizmet içi eğitimlerle bu beceriyi kazanmaya çalışmaktadır. Oysa asıl yapılması gereken önce teorik altyapıyı oluşturmak daha sonra da uygulama örnekleri ile bunu pekiştirmektir.

Yukarıda anlatılanlara örnek oluşturması açısından aşağıdaki bölümde ilkokul 3.sınıf fen bilimleri dersinde yaratıcı drama yöntemiyle yapılandırılmış bir ders planı örneği yer almaktadır.

* Sınıf Öğretmeni / Rize Hüseyin Yardımcı İlkokulu

Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanılarak Hazırlanmış Örnek Bir Ders Planı

Oturum Adı: Kim Daha Önemli?
Süre: 40'+40'+40'

Kazanımlar

F.3.7.1.1. Elektrikli araç-gereçlere yakın çevresinden örnekler vererek elektriğin günlük yaşamdaki önemini açıklar.
Yöntem/ Teknikler
Drama (doğaçlama, rol oynama, donuk imge, mekânı tanımlama, sözsüz oyun, rol içinde yazma, toplantı düzenleme.)

Araç/Gereçler:
Elektronik eşya resim kartları, grup isimlikleri, kâğıt

Isınma/Hazırlık:
1.Etkinlik: Müzik açılır. Lider katılımcılardan müzikle birlikte dans ederek oyun alanına gelmelerini ister. Daha sonra 'Sayıca Toplan Oyunu" ile ısınma çalışmalarına devam edilir. Bu oyunda müzik sırasında lider bir sayı söyler. Katılımcılar belirtilen sayı kadar katılımcı ile bir grup oluştururlar. Oyun dışarda herhangi bir oyuncu kalmayıncaya kadar devam eder. Lider katılımcıların belirlenen oyun alanı içinde müzikle birlikte dans etmelerini ve sayıyı duyunca grup oluşturmalarını ister. Sınıf mevcuduna göre sekiz veya dokuz grup oluşturulur. Bu ısınma etkinliği ile grup içi etkileşim sağlanmış olur.

Canlandırma

2.Etkinlik: Isınma etkinliğinde oluşturulan grupların el ele tutuşarak belirlenen alanda dans etmeleri istenir. Müzik süresince dans ederler. Daha sonra lider tarafından kapalı olarak yere resim kartları bırakılır. Müziğin kesilmesiyle beraber her gruptan yerdeki kartlardan birini almaları istenir. Yere konulan kartlar elektrikle çalışan araç-gereç resimlerdir. Lider gruptaki kişilere "Kendinizi elektronik eşya satan bir mağazada hayal edin." der. Daha sonra her gruptan ellerindeki resimde gördükleri elektronik eşyayı beden dili ile ifade etmelerini ister. Grup üyeleri bir araya gelerek vücutlarını istedikleri şekilde kullanarak resimdeki elektronik eşyayı donuk imge tekniği ile canlandırır.

3.Etkinlik: Lider donuk imge tekniği ile canlandırılan eşyalardan birini seçer ve diğerlerinin çözünmesini ister. Çözünen gruplardan donuk imge tekniği ile canlandırılan eşyayı tahmin etmelerini bekler. Çözünen gruplar canlandırılan eşyanın ne olduğunu bulmaya çalışır. Eğer bulamazlarsa lider "Şimdi bu eşyanın fişini takacağım. Fişi takılınca sesini çıkarmaya başlayacak. Sesini duyunca ne olduğunu anlayabilirsiniz." der. Lider canlandırma yapan grubun fişini takar. Fişin takılmasıyla beraber o eşyanın sesini çıkarmaya başlarlar. Yeniden tahminler alınır. Eğer yine doğru tahminler gelmezse her yanlış tahminden sonra o eşyayı canlandıran bir parçadan elektronik eşya ile ilgili bir bilgi vermesi istenir. Örneğin elektrikli süpürgeyi canlandıran grup beklenilen tahminler gelmediğinde ipucu olarak "Temizlikte kullanılırım." şeklinde bir açıklama yapar. Bu şekilde tüm grupların hangi elektronik eşya olduğu bulunur. Hazırlanan isim kartları eşyalara yapıştırılır.

4.Etkinlik: Lider, daha sonra bir elektronik eşyayı temsil eden gruplardan temsil ettikleri eşyanın özelliklerini tanıtan bir yazı yazmaları ister. En iyi tanıtıcı yazıyı yazan eşyanın mağazanın vitrininde sergileneceğini söyler. Yazı yazarken hayal güçlerini kullanarak mağazaya gelen kişileri etkileme adına farklı özellikler eklemeleri istenir. Rol içinde yazma tekniği ile her grubun kendilerini tanıtıcı bir yazı yazmaları sağlanır. Yazılar bittikten sonra her yazı eşyayı temsil eden bir grup üyesine yapıştırılır. Lider daha sonra elektrik olarak role girer. Eşyaların fişlerini takar. Fişleri takılan eşyalar arasında tartışma başlatıcı soruyu sorar. "Hanginiz daha önemlisiniz?" sorusu ile eşyaları temsil eden katılımcılar rol oynama tekniği ile canlandırmaya başlarlar. Her eşya kendisinin mağazanın en önemli eşyası olduğunu söyler. Görevlerini anlatır. Nerelerde kullanıldığından bahseder. Fiyatı hakkında bilgi verir. Süreç içerisinde doğaçlama önemli bir yer tutar. Lider belli bir süre izler. Canlandırmaları takip eder. Lider belli bir süre sonra doğaçlamaları izledikten sonra canlandırmayı durdurur ve "Kim daha önemli?" sorusunu tekrar sorar. Tekrar konuşmalar başlayınca lider her eşyanın fişini çeker. Fişi çekilen eşyalar artık konuşamaz. Lider bu sessizlik anında elektrik olarak role girer. "Biraz önce her biriniz kendinizin ne kadar önemli olduğunuzu söylüyordunuz. Şimdi hiç birinizin sesi çıkmıyor. Bu sessizlik anında çok iyi düşünün birazdan fişlerinizi takacağım. Hepinizden bu tartışmayı bitirecek bir açıklama bekliyorum." der.
Toplantı düzenleme tekniği ile tüm katılımcılar tartışmayı bitirecek bir açıklama bulmaya çalışırlar.
Daha sonra lider tekrar role girer ve grupların açıklamasını dinler. Yapılan açıklamalardan sonra lider," Tüm araç-gereçler insanların bir ihtiyacını giderir ve hepsi çok önemlidir. Elektrik olmazsa hiçbiri işe yaramaz." der. Eşyaların hepsinin önemi vurgulanmış olur ve hayatımızda elektriğin ne kadar önemli olduğu gösterilir.

5.Etkinlik: Lider öğrencilere yeni açılan bu mağazada eşyaların nasıl yerleştirilmesi gerektiğini sorar. Toplantı düzenleme tekniği ile sorun çözülmeye çalışılır. Toplantıyı lider yönlendirir. En sonunda "Yaptıkları işlere göre sıralanmaları gerekir." kararına ulaşmaları sağlanır. Yerler belirlenir. Aydınlatma araçları, temizlik araçları, iletişim araçları, beslenmemizi sağlayan araçlar şeklinde gruplamalar yapılır. Belirlenen grup isimleri mekânda belli yerlere yapıştırılır. Her eşyadan o tabelanın altına gidip durması beklenir. Donuk imge tekniği ile belirlenen yerde dururlar. Bu etkinlikle birlikte elektrikli araçların günlük hayattaki yeri ve kullanım alanları belirlenmiş olur.

Değerlendirme/Tartışma

6.Etkinlik: Lider tüm katılımcıları çemberde toplar ve katılımcılara "Bu mağazaya başka elektronik eşyalar alınacak. Sizlerden belirlenen grupların içinde satılabilecek elektronik eşyaları belirlemenizi istiyorum." der. Örneğin ısıtma amacıyla kullanılan eşyalar grubunda elektrikli soba varsa katılımcılardan bu gruba girecek başka eşyalar bulmaları istenir. Katılımcılar dağıtılan kâğıtlara eşyaların isimlerini yazarlar ve grup isimlerinin altına yapıştırırlar. Daha sonra her grubu temsil eden eşyalar asılan eşya isimlerini değerlendirirler. Yanlış asılan eşya isimlerini çıkarıp çıkarma nedenlerini açıklarlar. Bu şekilde pano çalışması ile değerlendirme tamamlanmış olur.

E-TWİNNİNG PROJELERİ VE DRAMA

Bahar Agun *

Çocukluğunu sokaklarda doya doya oyun oynayarak geçirmiş biri olduğum için meslek yaşantımın ilk gününden beri öğrencilerime de oyunla sevdiririm kendimi ve okulu. Her gün mutlu bitmeli ki ertesi gün istekle gelsin okula. Sanki tadı damağında kalsın diye, beni de iyi hatırlasın, okulunu çok sevsin diye günün sonu mutlaka oyunla biter. Okulun ilk günü ilk derste oynadığımız oyunlar ise yıl içinde hiç unutulmaz. Çünkü oyun oynayan çocuk eğlenir, mutlu olur. Çevresini de çevresindeki kişileri de olumlu algılar.

Peki, oyunlar her zaman çocukları eğlendirir mi? Ya da kritik anlarda oyunda herkesi memnun edecek sonuçlar ortaya çıkar mı? Her oyunda oyuncular kendilerini fiziksel, zihinsel ve sosyal yönden geliştirebilir mi?

Oyunlar genellikle sonuç odaklıdır. Çoğunlukla kazanan ve kaybedenin olduğu, kurallarının önceden belirlendiği, eğlenme ve rahatlama amaçlı etkinliklerdir.

Yaratıcı drama ise; eğitsel ya da sanatsal bir amaç eşliğinde esnek kurallara dayalı, süreci önemseyen ve kişinin kendini ifade ederek ortaya koymasını sağlayan etkinlikler içerir.

Bir sınıf öğretmeni olarak, ilkokul çağındaki oyun meraklısı öğrencilerime sunabileceğim en büyük fırsatın yaratıcı drama olduğunu keşfettim. Çünkü çocuklar yaratıcı drama ile hem fiziksel, zihinsel, sosyal ve dilsel becerilerini geliştirecek hem de işbirliği yapmayı öğreneceklerdi. Bu bağlamda mesleki seminerlerin ve yüksek lisans araştırmamın bana büyük bir katkısı oldu. Birçok drama oyununu bizzat oynayarak öğrenmek, tartışarak yeni bir versiyonunu üretmek benim için paha biçilmez deneyimlerdi. Bu sayede de ders esnasında yorulan, sıkılan, yerinde duramayan bir öğrenci gördüğümde elimi cebime atmam yeterliydi. Çünkü orada oynanmaya hazır oyunlarım birikmişti.

Drama, aynı zamanda çok önemli bir öğrenme yoludur. Drama aracılığıyla çocuk, olaylar ve durumları, bunların arasındaki bağlantıları kolayca öğrenebilir. Böylece problem çözme yeteneği gelişir ve kendi ayakları üzerinde durabilme becerisi kazanır.

Özellikle ilkokul öğrencilerinde çok sık yaşanan "şikayet etme" davranışı öğretmenler için bazı zamanlarda çok zorlayıcı olabiliyor. Bu esnada "Şikayet yok, demedim mi?" cümlesinin anlamsız ve geçersiz olduğunu hepimiz biliyoruz. Çünkü çocuk, yaşadığı bir problemi paylaşmak ve ona çözüm bulmak istiyor. Çocuğu geçiştirmektense tam da o anda yaşadığı problemi başka arkadaşlarının canlandırmasını istesek ve problemin daha farklı çözümlerini de görmesini sağlasak fena mı olur?

Ya da okula yeni başlayan endişeli birinci sınıf öğrencilerimizin yakasına isim yazıp sırasına oturtmaktansa tanışma oyunları oynatarak akranlarıyla benzerlik ve farklılıklarını keşfetmesine imkan tanısak, kendini ifade etmesini sağlayan ortamlar oluştursak nasıl olur?

Öğretmenler olarak, hayatlarına dokunduğumuz tüm öğrencilerimiz için yapabileceğimiz çok şey vardır mutlaka. Ama çözümleri uzakta aramamıza gerek yok. Biraz yaratıcılık, biraz oyun ve sonuç; çokça eğlence...

Drama oyun oynayarak yapıldığından soyut olayların ve kavramların anlaşılıp somutlaştırılmasına yardımcı olur. Böylece olaylar karmaşık bile olsa çocuk kolayca anlar ve yorumlar. O zaman neden derslerimizi işlerken drama oyunlarını kullanmayalım?

Toplama işleminde sonucu tahmin etme konusunda öğrencilerimin zorlandığını fark edince rap şarkısı yazarak söylediklerinde kalıcı öğrenme olduğunu gözlemledim.

Sözcükleri hece sayılarına göre gruplama konusunu pekiştirmek için "Ahmet dedi ki" drama oyununu kullanarak dersimin biraz daha eğlenceli ve öğretici olduğunu fark ettim.

Hayat Bilgisi dersinde öğrendiğimiz toplumsal kuralları bir de kendi yaptığımız kuklalardan dinleyince daha etkili öğrenme gerçekleştiğini gözlemledim.

Uzaktan eğitimde yaşanan en büyük sorunlardan biri de etkinlik üretimi oldu. İlkokul öğrencilerini ekran karşısında sıkılmadan, dikkatleri dağılmadan kontrol altında tutmak çok zordu. Her ders için farklı etkinlikleri üretmek fazla zaman alacağından bu çeşitliliği sağlamamda en büyük destekçim eTwinning projelerindeki öğretmen arkadaşlarım oldu.

* Sınıf Öğretmeni / Rize İstiklal İlkokulu

Etwinning; ders içinde etkinlik çeşitliliğimizi arttırdığı gibi dersleri daha aktif ve eğlenceli işleme fırsat yaratan, işbirliğine dayalı bir platformdur. Bu yıl yer aldığım iki tane eTwinning projesi de drama ve oyunla ilgiliydi. Birçok öğretmen uzaktan eğitim nedeniyle projelerini uygulamakta zorlanırken biz oyunlarımızı hem canlı derste oynayabildik hem de evde aile bireyleri ile. Böylece anne babalar da oyunlarımıza katılmış oldu. Salgın nedeniyle evinde, uzaktan eğitimden sıkılan, ekrana bağımlı kalmaktan yorulan öğrencilerim için drama etkinlikleri kurtarıcımız oldu.

İlkokul çağında öğrenciler en iyi oynayarak öğrenirler, özgüven kazanır ve sosyalleşirler. "Yaratıcı Drama ile Oyna ve Öğren" projesi işte tam da bunu amaçlamaktadır. Yaratıcı drama oyunları öğrenen öğrencilerim, evlerinde kardeşleri ve aile bireyleriyle, sosyal mesafeye dikkat ederek bahçelerinde arkadaşlarıyla bu oyunları oynayarak yaygınlaştırdı. Hatta bu oyunların farklı versiyonlarını ve istenen konuya uygun yeni oyunları üreterek yaratıcılıklarını da geliştirdiler. Ayrıca uzaktan eğitimin yaşandığı şu son zamanlarda psikolojik olarak da rahatladılar. Bilgisayarda oynadıkları internet oyunlarından uzaklaşarak, akranlarıyla oynama fırsatı buldular.

Bu projede sekiz ay süresince farklı drama etkinlikleriyle öğrencilere eğlenceli zamanlar geçirmelerini sağladık. Bunun yanında oynadığımız her oyun sonrasında; "Sizce bu oyunu hangi dersimizin hangi konusuna göre uyarlayarak oynayabiliriz?" sorusuyla drama oyunlarını kazanımlara entegre ettik. Örneğin; isim balonları oyununda herkes ismini kendi balonuna yazar ve havaya atar, buldukları balonları sahiplerine vererek kendi balonlarına ulaşmaya çalışırlar. Kazanan ve kaybedenin olmadığı, eğlenceli ve hareketli bir oyundur. Sonrasında matematik dersinde sayıları yuvarlama konusu için bu oyunu biraz daha değiştirerek oynama şansımız oldu. Böylece anlatılan konular unutulsa da oynanan oyunlar hiç unutulmadı.

Projedeki etkinliklerimizde Web teknolojilerini eğitim amacıyla da kullanarak hem öğrencilerin ilgisini çekebildik hem de dramayı teknolojiyle desteklemiş olduk. Örneğin "Ayna ol" oyununda öğrenciler, karşısındaki arkadaşının hareketlerini sırasıyla tekrar eder ve aynası gibi davranır. Bu drama oyununu öğrencilerimin fikirleri doğrultusunda eş anlamlı kelimeler konusunu pekiştirmek amaçlı kullandık. Öğrencinin söylediği bir kelimeye karşılık olarak arkadaşı, kelimenin eş anlamalısını söyleyerek ayna rolüne üstlendi. Ayrıca etkinliğimizi web 2.0 aracı ile destekleyerek öğrencilerimin ders sonrası telefon veya tablette oynayabilecekleri alternatif bir oyun haline getirdik.

Gerek yüz yüze eğitiminde gerekse uzaktan eğitimde, derslerimizde hazırlık yapmadan da kullanabileceğimiz en etkili yöntemlerden biri dramadır. Bir çok öğretmen arkadaşım, yaratıcı drama konusunda bilgi sahibi olmasına rağmen uygulama aşamasında tereddüt yaşıyorlar. Belki eTwinning projeleri, belki de yüz yüze alınacak hizmetiçi eğitimler; eğitim ve öğretimin kalitesini değiştirebilir. Yaratıcı drama konusunda alanında uzman eğitimcilerin kitapları mutlaka okunmalıdır.

Cebinizde oyunlar biriktirmeniz dileğiyle...

Öğretmenler olarak, hayatlarına dokunduğumuz tüm öğrencilerimiz için yapabileceğimiz çok şey vardır mutlaka. Ama çözümleri uzakta aramamıza gerek yok. Biraz yaratıcılık, biraz oyun ve sonuç; çokça eğlence...

FOTOĞRAFLARIN DİLİ

Cengiz Azman*

Fotoğraflar, anı yakalamanın ve onları geleceğe aktarmanın bir yoludur. Ancak onlar en çok da ifade etmenin, anlatmanın ve meramını dile getirmenin aracıdır.

Zamanın, acı ve tatlı hatıraların tanıkları fotoğraflar. Her birimizin hayatında özel anların şahitleri onlar. Siyah beyaz ve kenarları tırtıklıdan başlayıp renkliye dönüşen ve ekranlarda kalan fotoğraflar. Her biri "Çekiyorum!" diyerek başlayan, maziden atiye bırakılan gerçek birer iz.

Dünyaca ünlü fotoğraf sanatçımız merhum Ara Güler (1928 -2018)'in fotoğrafın sadece bir görsel olmadığını belirten; onun ardındaki duyguya, yaşanmışlıklara, hatıralara inen bir sözüyle devam etmek isterim: En iyi makine en iyi fotoğrafı çekseydi, en iyi daktiloya sahip olan da en iyi romanı yazardı. Ara Güler'in bu sözlerinde ifade bulan düşünce, aslında her bir fotoğrafın bize görsel olarak sunduklarının çok ötesinde bir derinliği ve manayı da bünyesinde barındırdığıdır. Hayatımızı, hatıralarımızı görsel olarak bize sunan fotoğrafların kendilerinin de birer hikâyeleri ve duyguları vardır.

Hepimiz mutlaka geride kalan hatıralarımızı fotoğraflaştırarak geleceğe görsel olarak aktarmaya çalışmışızdır. Bazen elimize fotoğraf albümünü alarak sevdiklerimize "İşte bu benim ilkokul 1. sınıfa başladığımdaki halim, burada liseye yeni başlamıştım, bu fotoğrafta üniversiteyi henüz bitirmiştim, bu düğün fotoğraflarımızdan, o zaman babaannen ile deden çok gençti, saçlarım ne kadar siyahtı, yüzümde hiç kırışıklık yoktu, bu fotoğrafı okulda beden eğitimi dersinde çektirmiştik, bu eşofmanımı çok severdim, o zamanlar ayakkabı yoktu, bu fotoğraftaki ayakkabı benim ilk ayakkabım... " diye uzayıp giden onlarca cümle kurmuşuzdur. Üstelik her bir fotoğraftaki halimiz bize dün gibi gelmiştir. "Zaman ne kadar da çabuk geçti oysa her şey daha dün gibi." dediğimiz çok olmuştur.

"Hatta sen ona ne kadar benziyormuşsun? Bu senin teyzendi seni görseydi kim bilir ne kadar severdi? Bak bu benim siyah önlüğüm, elimde annemin diktiği okul çantamla ilkokula gidiyorum, acaba çok mu değişmişim? Bana daha dün gibi geliyor. Annen de çok mu değişmiş? Sen de değişeceksin. Bak bunlar bebeklik resimlerin, sen şimdi böyle misin?" diye "Vizörden bakan yalnızca göz müdür? Filmlere düşen sadece iz midir?" misali uzayıp giden cümleler arasında maziye gider, fotoğraflarla zamanda derin bir yolculuk yaparız.

Fotoğraflar, anı yakalamanın ve onları geleceğe aktarmanın bir yoludur. Ancak onlar en çok da ifade etmenin, anlatmanın ve meramını dile getirmenin aracıdır. Hatta bu; kelimelerle yapılamayan, sözcüklere dökülemeyen duyguların ifade edilmesidir. Ünlü fotoğraf sanatçısı Lewis Wickes Hine (1874-1940)'ın "Eğer hikâyeyi sözcüklerle anlatabilseydim, yanımda sürekli bir fotoğraf makinesi taşımaya ihtiyaç duymazdım." sözlerinde olduğu gibi...

Fotoğraflara bakarken oturduğumuz yerden bir bakmışız onlarca yıl öncesine gidivermişiz. Ailemizin o dönemki imkânlarına göre bazen bebekliğimizi, çocukluğumuzu, gençliğimizi bazen de okul yıllarımızı, askerliğimizi, evliliğimizi, arkadaşlarımızı ve sevdiklerimizi tek tek buluruz fotoğraflarda.

"Fotoğraf, geçmekte olan gerçek anın yakalanmasıdır." diyor Jacques-Henri Lartigue. Çünkü fotoğraflar; her anını yaşadığımız ve her anı hatıralarda kalmakta olan, mazimizin yakalandığı, göründüğünden daha büyük derinliği olan görsellerdir.

Teknolojinin gelişmesi ve cep telefonlarının kullanılmaya başlanması ile fotoğraf çekmek her birimizin hayatının merkezine yerleşmiş, bu kareleri yakalamanın yöntemi de bir hayli değişmiştir. Ancak fotoğrafın dili, anlattıkları ve duygusu her dönem zamanın ötesinde olacaktır.

* Felsefe Öğretmeni / Çayeli Hacı Ahmet Hamdi İshakoğlu MTAL

AMAÇSIZ İNSANLAR TOPLULUĞU

Servet Çalışır *

İnsanların toplu halde, dümeni kırılmış bir gemi gibi nereye gittiğini bilmediği şu zamanda "yol bulmak" mı zor, yoksa kendi yolunu bulmak mı? Hızlı bir tren edasıyla -"hızlı trenlerde eda ne gezer?" dediğinizi duyar gibiyim- akıp giden zamanın vagonlarından geriye doğru şimşek hızında akan silik dünyanın hali açıkçası beni korkutuyor. Bu korku öyle yenilir yutulur türden de değil üstelik. Hızlandırılmış kurslar gibi yaşamaya öyle alıştık ki artık kendi ellerimizle hızlandırdığımız hayatımızı ne yazık ki bir birim olsa bile yavaşlatamıyoruz. Dümensiz gemilerden, durdurulamaz trenlerden bile tehlikeli olan çağımızda kendimiz olabiliyor muyuz? Kendi yolumuzu bulup o yola ölümüne inanıp o yolda yürüyebiliyor muyuz? Yoksa sadece amaçsız diğer canlılar gibi fiziksel ihtiyaçlarımızı giderip, genlerimizi bir sonraki neslimize aktarıp bu dünyadan ayrılmayı mı planlıyoruz?

Amaçsız insanlar topluluğu olduk, olduk diyorum çünkü içinde bulunduğumuz duruma küçük de olsa olumlu bir katkımız olmuyorsa, kendimizi ifade edemiyorsak, insanlığın gittiği bu karanlık dehlizleri, onlara hayal ettiremiyorsak, dinletemiyorsak eğer fikirlerimizi, biz de amaçsız insanlar topluluğunun bir ferdi olmuşuzdur.

Şimdiki genç nesil (nam-ı diğer z kuşağı) ile aramızda olan iletişim farkı bizim zamanımızdaki farktan çok daha fazla. Teknolojik gelişmeler, sosyo-ekonomik ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçlarımızı gidermek için harcadığımız zamanın artışı; yerimize geçecek olan nesil ile olan bağlarımızı gün geçtikçe zayıflatıyor. Zamanın hızlandırılmış haline o kadar kaptırmışız ki kendimizi, ellerimizin altından kayıp giden neslin geleceğini hiç düşünemiyor, kim bilir belki de düşünmüyoruz. Amaçsız insanlar topluluğunun bir ferdi olmanın bir gereği de bu değil mi? Kendinden sonraki neslin durumu için tasalanmamak... Sadece kendi çocuğun, kendi torunun için değil, memleketin her köşesindeki gençler için üzülmek, hatta kendi ülkenin gençliği de yeter değil, bütün dünya gençliğinin durumu için dertlenmek gereklidir. Evvela kendi neslimize bu dertlenebilme becerisini vermemiz mi gerekir, yoksa dertlerimizi genç beyinlere onların diliyle aktarmak mı? Şahsen yıllarca birinci seçeneği denemiş biri olarak bunda pek etkili olunmadığını ya da en azından olamadığımı samimi olarak itiraf edebilirim.

Peki, genç nesillere sanatımızın, edebiyatımızın, felsefemizin, teknolojimizin kısacası memleketimizi ayakta tutan ya da tutmasını ümit ettiğimiz bu bilimlerin varlığını, gerekliliğini onları küstürmeden, gücendirmeden onlara nasıl kabul ettirebiliriz? Çocuklarımız her dört yılda bir sınavdan sınava koşarken, bu sınavlara hazırlanırken her gün girdikleri deneme sınavlarının baskısı altında ezilirken, onlara nasıl bahsedeceğiz gelecekte karşımıza çıkacak, bizi zorlayacak durumlardan? Onları nasıl dertlendireceğiz bu kadar dertleri varken? Amaçsız insanlar topluluğunun ferdi olmanın bir gereği de bu değil mi? Çocuğuna kıyamamak...

Sosyal medya uygulamalarında gençliğin çok büyük bir kısmının yaptıkları gerek görsel gerekse de yazınsal paylaşımlara baktıkça onların kanallarına girebilmenin ne kadar zor olduğunu düşünmüyor değilim. Önemli olanın bu teknolojinin bilinçsizce ve sürekli kullanılması değil de bu gibi teknolojik atılımların yapılabilmesi olduğunu, hep eleştirdiğimiz aynı uygulamalardaki yazın diliyle mi onlara aktarmalıyız? Yoksa başka bir dil mi kullanmalıyız? Üzerimize yıllarca serpilmiş ölü toprağından yavaş yavaş mı, birden mi silkinerek kurtulmalıyız? Gençler neredeyse oraya gidip mi açılmalıyız onlara ya da genç neslimizin olmalarını istediğimiz durumlara önce kendimiz ulaşıp örnek olarak mı hissettirmeliyiz olmayan toplumsal hedeflerimizi? Bu sorular kafamda her gün dönüp duruyor. Her halde amaçsız insanlar topluluğunun parçası olmanın bir göstergesi de aşırı kararsız olup harekete geçememek...

Biz kimiz? Neyiz? Ne için hayattayız? Neyi amaçlamalıyız? Kaç amacımız olmalı? Amaçlarımızın büyüklükleri ne olmalı? Amaç için mi yaşamalı yoksa yaşamak için mi bir amaç edinmeliyiz? Yıkılmasından korktuğumuz tabuların korkusunu bir kenara bırakıp bu ve bunun gibi soruları sordurabilsek. Hayatta kayda değer amaç edinmeyi öğrenebilsek ve öğretebilsek. Çocuklarımızla ebeveyn/çocuk rollerini bozmadan onların hayatlarına gerektiğinde bir altın dokunuş yapabilirken, yoldan çıkacaklarını hissettiğimiz anlarda esaretten sönmüş ruhlarını tekrar alevlendirmek için gerektiğinde onların kollarından tutarak, oturmaktan zayıf düşmüş bedenlerini silkeleyip, canlarını acıtma pahasına onları kendilerine getirebilsek. Artık ev veya araba almak dışında ailecek hangi yüklerin altına giriyoruz ki? Keşke bireysel amaçların yanında en küçük ve en değerli kurum olan ailemizde de birlik içinde gerçekleştirebileceğimiz küçük ama değerli amaçlarımız olsa. Ailecek gerçek mutluluk getirecek işler uğrunda "bir" olabilsek. Ailecek gelecekte hatırlanacak mutlu anılar biriktirebilsek.

Söyleyin, ömür denilen bu zamanda hızla kayıp giden trenin içinden dışarıya bakarken hangi amaç uğruna kendinizi tüketiyorsunuz? Yoksa siz de amaçsız insanlar topluluğunun bir ferdi misiniz?

İnsanların toplu halde, dümeni kırılmış bir gemi gibi nereye gittiğini bilmediği şu zamanda "yol bulmak" mı zor, yoksa kendi yolunu bulmak mı?

* Müdür Yardımcısı / Rize Vakıflar İlkokulu

BALDAN SORULUR ARININ MARİFETİ

Abdullah Baş *

Her dal baharı bekler tomurcuk dilinden bir merhaba için doğaya. Cemre düşer yüreğine ağacın, artık dönüş yoktur kışa. Lakin güneşin yüreğe dokunan ilk ısısı olmazsa olmazdır. Baldan sorulur arının da marifeti. Herkes tadını bilir de, aklına gelmez çektiği. Yalnız balı bilenler bilir arıyı da. Balın peteğe ihtiyaç duyduğunu, peteğin bal mumuna... Onu üretmek için de yeterli sıcaklığın oluşması şarttır. Birbirlerine sokularak sağlar o sıcaklığı arılar.

İşgallerle ve fakirlikle yıllarca cefa çeken Anadolu halkı da cemrenin düşmesini bekliyordu sanki kadını, erkeği, genci, yaşlısı ile birbirine kenetlenerek. İçlerindeki vatan sevgisinin sıcaklığı petek oluşturmuştu da artık bala ihtiyaç vardı. 1920'lerin Anadolu'sunda cepheden cepheye koşan, okuma yazma oranı çok düşük, günden güne dünyanın gerisinde kalan, kadınların erkeklerle eşit sayılmadığı bir toplumun bal üretmesi için tek çare "sanat"tı. Çünkü sanat, kalabalığı yığın olmaktan çıkarıp toplum haline getiren, insanın kendini ve içinde bulunduğu toplumu sorgulamasını sağlayan, insana sevgi, saygı, empati gibi erdemleri aşılayarak insan olarak doğanı insan yapandı. Atatürk'ün de deyimi ile "topluma can veren hayat damarı" ...

Kurtuluş Savaşı'nın toplumun her alanında iliklere işleyen zemherisi yerini bahara bırakırken dönemin yaşattığı zorluklara aldırmadan cumhuriyetin getirdiği yeniliklerle bir sanat düşünürü filizlendi. Muhsin ERTUĞRUL idi adı.

Ertuğrul; ömrünün yetmiş yılını verdiği sanat hayatının her anını ülke insanının sanat ile bütünleşmesi ve sanatın verdiği incelikle yoğrulması için büyük bir disiplin ile çalışmış, henüz on dokuz yaşında gittiği Almanya'da üç film çekip Sovyetler Birliği'nde Nazım Hikmet ile çalışırken oranın sanat, sinema ve tiyatrosunu incelemiş; Almanca, Rusça ve Fransızcaya vakıf olup kazandığı entelektüel birikim ile yurda döndüğünde bal zamanı gelmişti artık.

Müşfik Kenter'in tabiri ile "tiyatronun alfabesi" olan Muhsin Ertuğrul, Türk sinemasının kuruluş yıllarında hem senaryo yazmış hem oyuncu olmuş hem de yönetmenlik yapmıştır. Kendisinden sonra gelecek olanlara meşale tutmuş, Türk kadınının sinemada ilk kez rol almasına ön ayak olmuştur. Kendi insanını kültürel alt yapı ile donatma gayesi taşıyan Ertuğrul, sanatı ayıptan arıtıp şerefle kaynaştırarak ve utancı gurura yücelterek o dönem insanının hor baktığı sinema ve tiyatroya değer kazandırmıştır. Döneminde Neyyire Neyir'ler, Feriha Tevfik'ler, Semiha Berksoy'lar beyaz perdede göründükten sonra sanatın büyüsü ile Türk kadınına yepyeni bir imaj kazandırmıştır. Ertuğrul; çocuk tiyatroları ile sanatın tabana yayılmasını, böylece tiyatro terbiyesi alan nesiller yetişmesini hayal etmiştir.

Salgın hastalıklarla boğuşan ve nüfusunu en azından ilkokul düzeyinde eğitmek gibi amaçları olan bir toplumda tiyatro ve sinemanın temellerini atan usta, yaşadığı dönemde yokluklar içinde mücadele etmeyi başararak toplum içerisinde öncü olmuş; yurdun dört bir yanını tiyatro ile buluşturarak insanlara gördüklerinden farklı yaşamların da olduğunu anlatmış ve onlara vizyon kazandırmıştır.

Baldan sorulur arının da marifeti. Herkes tadını bilir de, aklına gelmez çektiği. Yalnız balı bilenler bilir arıyı da. Balın değerini bilecek, insan doğanı insan yapan sanata değer verecek nesiller yetiştirmek dileğiyle...

Müşfik Kenter'in tabiri ile "tiyatronun alfabesi" olan Muhsin Ertuğrul, Türk sinemasının kuruluş yıllarında hem senaryo yazmış hem oyuncu olmuş hem de yönetmenlik yapmıştır.

 * Müdür Yardımcısı (Çay İlkokulu)

TEKNOLOJİ O KADAR MASUM MU?

Ozan Orhan *

Çocuklarımıza gösterdiğimiz ilgiyi yabana atmak bir toplumun geleceğini yabana atmak demektir.

Günümüz dünya toplumu bilindiği üzere teknoloji ile iç içe yaşamaktadır. Bu yaşantı olumlu sonuçların yanında olumsuz sonuçları da beraberinde getirmektedir. Bugün sizlere teknolojinin öğrenci üzerindeki etkilerinden bahsedeceğim.

İlk olarak teknolojinin olumlu sonuçlarından bahsedecek olursak teknolojinin gelişmesi ve eğitime entegre edilmesi tabi ki birtakım olumlu sonuçlar doğurmuştur. Örneğin; bilgiye ulaşmak daha kolay hale gelmiş, sınıflarda dersler işlenirken görseller ön plana çıkmış, bu yolla öğrencinin öğrenmesinde kalıcılık artmıştır. Sınıflara yerleştirilen "Etkileşimli Tahta"lar ile öğrenci merkezli eğitim daha kolay uygulanabilir hale gelmiştir.

Bunun yanında istenmeyen durumlarla karşılaşılması da söz konusu. Özellikle internetin devreye girmesiyle bilgiye ulaşma daha kolay hale gelmiş fakat elde edilen kaynaklarda bilgi kirliliği de bir o kadar artmıştır.

Ayrıca toplumsal hayatımızda aile içi iletişim teknolojik aletlerin yoğun olarak kullanılmasıyla büyük yara almakta. Örnek verecek olursak bizler öğretmen olarak velilerimizden sıkça şu sözleri duymaya başladık:

-Öğretmenim çocuk tableti alıyor. Odasına çekiliyor. Kendi dünyasını kuruyor

-Öğretmenim küçük çocuğuma tablet vermeden yemek dahi yediremiyorum

Aynı zamanda öğrencilerde velilerinden şöyle dert yanıyor:

-Öğretmenim babam haber izleyeceğim diye benimle ilgilenmiyor vb.

Görüldüğü gibi gelişen teknolojinin bilinçsiz kullanımı gelecekte telafisi zor olabilecek sorunlara neden oluyor.

Artık günümüzde 3-5 yaşındaki çocukların teknolojiyle büyüdüklerini görüyoruz. Teknolojik aletlerin çocuğun eline daha küçük yaşlardan itibaren "oyuncak" diye verilmesi ilerleyen dönemlerde çocuklarda hiperaktivite, dikkat dağınıklığı, unutma gibi bilişsel sorunlar yaratabiliyor. Bunun yanında çağımızın hastalığı olarak psikoloji alanında nam salmış anksiyete bozukluğu ile çocuklar erken yaşta tanışabiliyor.

Bilimsel çalışmalar bu tür sorunların nedenlerini ortaya koyarken anne babaların da dikkat etmesi gereken çok önemli bir şey söylüyor:

"Beyin kimyasının değişmesi"....

Çocuğun küçük yaştan itibaren alıştığı yoğun teknoloji kullanımı beyin kimyasında büyük değişikliklere neden olabiliyor. Bu değişiklikler ise yukarıda saydığım sorunları tetikleyebiliyor. Özellikle anne babaların çocuklarını yetiştirirken beyin gelişiminin yoğun bir şekilde yaşandığı 0 -3 yaş arası dönem ve Ergenlik Döneminde teknoloji kullanımının kısıtlanması çocuğun beyin sağlığı açısından önem arz ediyor.

Ayrıca teknoloji kullanımının arttığı günümüzde yeni bağımlılık türleri literatüre girdi: Teknoloji Bağımlılığı, Oyun bağımlılığı, Ekran Bağımlılığı vb.

Peki bu olumsuzlukların önüne nasıl geçilebilir...

Her şeyin fazlasının zarar olduğu gibi teknolojinin fazla kullanılması da zararlı. Bu konuda Türk Pediatri Derneği'nin bizler için hazırladığı çocuklarımız için olması gereken ekran sürelerine bir bakalım.

Türk Pediatri Derneğinin verilerine göre; ilkokul çağındaki öğrencilerimiz için en fazla bir buçuk saat, ortaokul çağındakiler için en fazla iki saat, lise öğrencilerimiz içinse kotalı kullanım tavsiye ediliyor.

Anne babalarımız bu tip sorunlarla karşılaşmak istemiyorlarsa çocuklarıyla geçirdikleri kaliteli zamanı artırmalı ve teknoloji kullanımının yerine konabilecek çocuğun da sevdiği diğer aktivitelere çocuklarını teşvik etmeliler. Teknolojinin yerine konabilecek oyun tarzı diğer aktiviteler hem teknoloji kullanımını sınırlandıracak hem de çocuğun sosyal gelişimini olumlu yönde etkileyecektir

Son olarak şu unutulmamalıdır. Çocuklarımıza gösterdiğimiz ilgiyi yabana atmak bir toplumun geleceğini yabana atmak demektir.

* Rize Elmalı Ortaokulu / Sosyal Bilgiler Öğretmeni

ŞELALELER ŞEHRİ ORDU

Prof. Dr. Mehmet YILMAZ ile Röportaj

Sefa Özmen*

Ordu'nun dereleri
Aksa yukarı aksa...

Vermem seni ellere
Ordu üstüme kalksa...

Mehmet Hocam, Ordu deyince ilk akla gelen türkünün sözleriyle başlamak istedim. Rize'den, eğitim, kültür, sanat dergisi Çaydan-lık'tan merhaba.

Ordu, son günlerle "Şelaleler Şehri Ordu" projesiyle ulusal medyada geniş yer buldu ve takdir gördü. Sizin ve öğrencilerinizin yürütmüş olduğu bu projenin çıkış noktası nedir? Orta ve uzun vadede Ordu adına neyi hedefliyorsunuz?

Çok teşekkür ediyorum. Projemizin amacı profesyonel medya stratejilerini kullanarak şehri ulusal ve uluslararası medya gündemine güzellikleriyle ve çok daha olumlu bir imaj ile taşırken, Ordu'nun eşsiz tabiat değeri şelaleleri ile tanınıp marka şehir olmasına, uzun vadede ekonomisine ve turizmine katkıda bulunabilmek.

Turizm tanıtımlarında "Oksijen yurdu" ve "Oksijen diyarı" gibi sloganlar ile adından söz ettiren Ordu'yu bu sefer "Şelaleler Şehri" temasıyla görüyoruz. Bu temayı seçmenizin sebebi nedir?

Şehrimizde geçmişte de dile getirildiğini ama üzerinde durulmadığını bildiğimiz zengin bir şelale varlığı olduğunu gördük. Mevsimden bağımsız olarak düzenli akan 50-100 arası şelale yanında, bulundukları destinasyonlara erişilmesinin aşırı güçlüğü nedeniyle kayıt altına alınamamış ya da mevsime bağlı ortaya çıkan irili ufaklı şelaleler de dikkate alındığında bu sayı 300'e yaklaşıyor. Bu anlamda 19 ilçeye yayılan şelaleler, sayısının çokluğu ile Ordu'ya özgü bir durum olarak emsallerinden farklı. İşte bu taşıyıcı temadan ilerleyebiliriz diye düşündük. Gerçekten de "şelale" teması ana bir eksen olarak Ordu'nun; Boztepe-teleferikten, Aybastı Yaylası'na, Çambaşı'ndan Yoroz'a, Kurul Kybele Heykeli'nden Yason'a tüm diğer turistik değerlerinin de lokomatifi olabilecek bir potansiyele sahip. Dolayısıyla, turizm medya dolayımlı bir faaliyet de olduğu için, çalışmalarımızın Ordu turizmine ve doğal olarak da ekonomisine önemli katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Turizm sektörünün en önemli unsurlarından biri de destinasyon alanlarına kolay ulaşabilmeyi sağlayan alt yapı olanaklarının varlığıdır. Çekiciliği yüksek olmasına karşılık Ordu şelaleleri yeterli alt yapı olanaklarına sahip mi?

Bazıları kamunun çok çabuk ulaşabileceği alt yapısı mevcut şelaleler iken bazıları ise daha butik, ulaşımı güç, özel amaçlı şelaleler. Bunun için bir şelale envanteri hazırlıyoruz. Ordu'daki yüzlerce şelaleyi proje kapsamında tespit ederek kategorilendiriyoruz. Ulaşımından sunulan imkanlara, ailecek ziyarete uygun olmasından extreme sporlar için taşıdığı potansiyele kadar ayrıntılı olarak katalogluyoruz.

 * Psikolojik Danışman / Rize Çay İlkokulu

Basına verdiğiniz demeçlerde proje dahilinde kuraklığa karşı çevresel mesaj vermeyi de amaçladığınızı sıkça dile getiriyorsunuz. Bu anlamda "Şelaleler Şehri Ordu" projesinin misyonu nedir?

Yakın zamanda dünyanın temel bir sorunu olarak karşılaşabileceğimiz küresel iklim değişikliği var. Küresel iklim değişikliğine bağlı olarak ortaya çıkabilecek potansiyel sorun kuraklık olacak. Biz bu projeyle çevresel bir mesaj da vermek istiyoruz. Su büyük bir değer, su yoksa şelaleler de yok. Su yoksa hayat da yok. Bu anlamda da bir farkındalık oluşturmak istiyoruz. Bu motivasyonlar üzerinden projeye hayat vermeye çalıştık.

Ordu, kültürü ve doğal güzellikleriyle son yıllarda, çekilen dizi, film ve klipler aracılığıyla milyonların evine konuk oldu. Pek çok insanın görmek istediği yerler arasında liste başı olduğunu düşünüyorum. Radyo, Televizyon ve Sinema bölümünde akademisyen olan biri olarak bu süreci Ordu'nun tanıtımı açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hangi medya türü formatında olursa olsun "göster"mek özünde sinema- televizyon pratiğinde karşılığını bulmaktadır. Tek bir filme ya da diziye mekân/sahne olması sayesinde yıllardır ziyaretçi çeken çok sayıda kent örneği bulunmakta. Ordu için de "ŞELALELER ŞEHRİ ORDU" şemsiyesi altında düzenlenecek uluslararası nitelikli film festival ve sempozyumları ile medya sektöründeki üretici isimlerin şelalelerimizi mekân olarak kullanması imkânı doğacak, böylelikle markalaşma konusunda medya boyutu ile önemli bir adım atılacak.

Mehmet Hocam, sizinle "Şelaleler Şehri Ordu" projesini konuşmak bizleri ziyadesiyle mutlu etti. Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Şelaleler Şehri Ordu'nun tanıtımı noktasında yüreği Ordu için çarpan herkesin desteğinden mutluluk duyuyoruz. Bu anlamda Çaydan-lık Dergisi ailesine de teşekkür ederim.

ÇOCUK

Lokman Baynazoğlu *

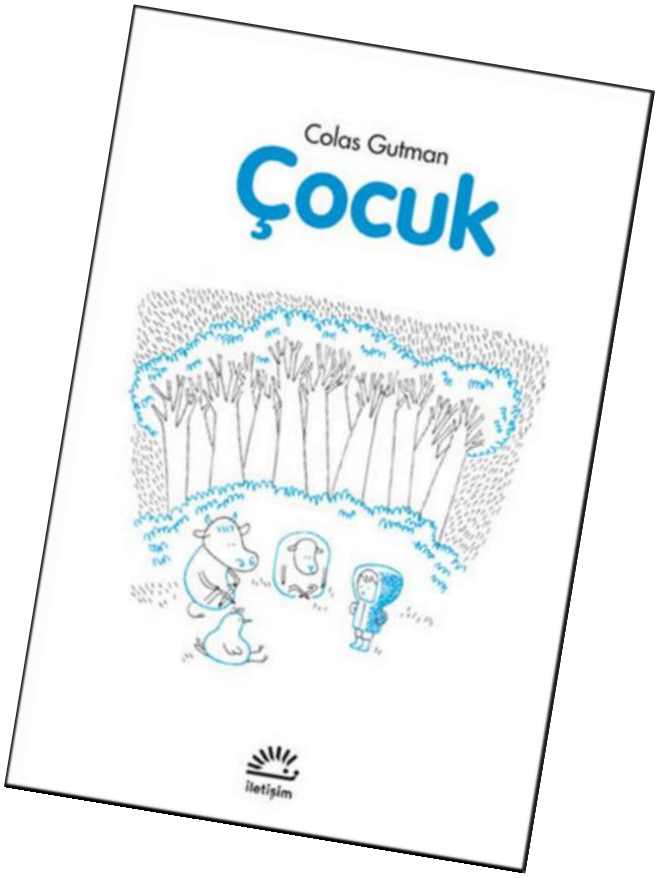

1972 yılında Paris'te dünyaya gelen Colas Gutman, drama eğitimi almış ve bir süre tiyatro yönetmenliği yapmıştır. Anne ve babası yazar olan Gutman, 2006 yılından bugüne çocuk kitapları yazmaktadır. Ülkemizde Süper Kahramanlar Yüksekten Korkmaz, Rose, Paspal Köpek ve Çocuk adlı kitapları ile tanınmaktadır. Bu yazımda sizlere 2012 yılında Sorcieres Ödülü'ne layık görülen orijinal adıyla L'enfant, dilimize Tuvana Gülcan tarafından "Çocuk" olarak çevrilerek İletişim yayınları ile okuyucuya ulaşan bu kitabı tanıtmaya çalışacağım.

Düşünsenize bir... Masmavi gökyüzü, yemyeşil ağaçlar, çimler... Mis gibi bir doğa... Hafta sonu tatiliniz için mükemmel bir seçenek olmalı, bunlar. Şöminenin karşısında çayınızı yudumlarken ateşin çıtırtısını dinlemek... Anne ve babası için mükemmel bir şey olan bu saydıklarım, kitabımızın kahramanı Leonard için ise çirkin ve sıkıcı bir durum. Evet evet, Leonard doğanın yeşiline karşın banklarda zıplamayı ve sinemaya gitmeyi seçen bir çocuk olarak karşımıza çıkıyor.

Yazar ilginç bir başlangıçla kitabına giriş yapıyor. Bu ilk karşılaşma bile kitabın niteliği yönünde bizlere yol gösteriyor.

Canı sıkılan Leonard, ormanda çakal yollarında dolaşırken yolunu kaybediyor. Yollar ve yerler birbirine benziyor. Yolu bulmaya çalışırken bir koyun ile karşılaşıyor. Kendisini nazik olarak adlandıran kahramanımız koyuna "Merhaba" diyerek maceraya başlıyor. Hikâye bu ya koyun da onunla konuşuyor. Daha önce hiçbir çocuk ile karşılaşmamış olacak ki koyun Leonard'a "Sen nesin?" diye soruyor. "Leonard", demesi ile koyunun "leopar" anlaması devam ederken bizim koyun en can alıcı soruyu soruyor: "Sen ne işe yararsın?"

Kitabın bu sorusu karşısında Leonard gibi biz de şaşkınlıktan epeyce süre düşünmeye dalıyoruz. Çocuk ne işe yarar? Koyunun bu sorusu sonrasında, bu kitabın sadece çocuk kitabı olmadığı açıktır. Yazar, çocuklardan yola çıkarak aynı soruyu belki de okuyucunun kendisine sormasını bekliyor: Doğada insan ne işe yarar?

Leonard'ın koyunla muhabbetine inek ve tavuk da katılıyor. Ne işe yaradığına dair cevap aramaya çalışan çocuk, kendini kurdun sofrasında buluyor. Kurt, "Bu çocuk kirliliğe maruz kalmış, egzoz gazı ve hormonlu tavuk gibi kokuyor. Bu çocukla kendimi zehirleyemem!" diyerek doğa ile insanın süregelen sorunlarına parmak basıyor. Bunun üzerine hiçbir işe yaramadığını düşünerek başını çarptığı, bileğini burktuğu ve dilini ısırdığı gibi yüksek sesle ağlamaya başlıyor.

Kitap ta anlatılan, ne işe yaradığını öğrenmeye çalışan, belki de hiçbir şeye yaramadığını düşünen bir çocuğun hikâyesi sessizliği dinleyip bir şömine karşısında son buluyor.

36 sayfalık ince bir kitabın akıllarda bıraktığı derin sorular... İyi okumalar...

Yazar, çocuklardan yola çıkarak aynı soruyu belki de okuyucunun kendisine sormasını bekliyor: Doğada insan ne işe yarar?

* Okul Müdürü / Rize Çay İlkokulu

EĞİTİM, DOĞA VE ÇOCUK

Yavuz Yıldırımkaya *

"Yaptığını yapmaya devam et, yapmayı öğren, taklit et, kendini tanı, doğanın seyri budur."

Rize için bulutların ve dağların şehri diye bir söylem vardır, şehre gelen birinin ilk bakışta dikkatini çekeceği muhtemeldir. Gerçekten de burada yaşayıp doğadan kayıtsız kalabilmek pek mümkün değildir. Şehrin bir doğasevere sunduğu en büyük avantaj istenildiğinde 10 dakika içerisinde şehirden çıkıp orman örtüsüne ulaşılabilmesidir.

Rize yaşantımın 20. Senesindeyim. İlk geldiğim gün burada uzunca seneler kalmak belki planlarımda yoktu ama hikâye şöyle başlıyor, öğrenim hayatımın çoğu Ankara gibi metropol hayatından başka seçenek sunmayan bir şehirden sonra ilk görev yerim olacak Rize'ye atandım. Gelir gelmez yeni bir düzen oluşturmaya çalıştım. Şehre ait yaşam kültürüne adaptasyonu sağlayacak faaliyet arayışları içerisine girdim. Bunu belirlerken coğrafi yapısını dikkate alarak başlatmış olduğum ve daha sonra bir yaşam prensibi olmasına sebep olacak bireysel faaliyetler silsilesi başladı. Zamanla doğada etkinliklerde karşılaştığım rastlantılar sonucu ve nihayetinde arkadaş aracılığı ile şehirde faaliyet gösteren bir STK olan KDRK ile ilk yürüyüş faaliyetime çıktım

Faaliyetin içeriği, araçlara bir noktaya kadar gidildikten sonra insanlar araçtan inilip liderin daha önce planlamış olduğu rotadan tekrar araçların bulunduğu farklı bir noktaya gelinmek suretiyle gerçekleşmekteydi. Yürüyüş esnasında benim gibi kendine bir hobi oluşturmak isteyenlerin yanında bu işi yaşam stili haline getirmiş insanlar vardı. Farklı meslek guruplarından insanlarla tanışmak, yürümek doğayı ve kendimi keşfetmek adına güzel bir deneyim olmuştu. Zamanla faaliyetler arttı beraberinde deneyimler ve beklentiler geliştikçe gelinen noktada kulübün yöneticisi ve eğitimleri almış bir sporcusu olmuştum.

Kulüp içerisinde öğretmen gözüyle ilk fark ettiğim sportif faaliyetler ve trekking faaliyetlerinin yanında programına koydukları her yıl gerçekleştirilen çocuklar için eğitim kampıydı. Evet, yıllarca eksikliğini hissettiğimiz, eğitim programlarına girmeyen eğitim kampı, orta son ve lise seviyesindeki öğrencilerin kendi okullarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin desteğiyle gerçekleştiriliyordu. Kulübümüz sporcularının okullara gidip yaptıkları tanıtımdan sonra kamp tarihi belirleniyordu. Bu programın varlığı, uzun bir süreden beri gerçekleştiriliyor olması, şu sıralar popüler söylemlerden biri olan Finlandiya eğitim sistemi örneği ve şimdilerde bakanlığın attığı adımları düşünürsek o dönem için atılmış başarılı bir eğitim hareketi olarak örnek teşkil ediyor. Tabi ki kulübe sağladığı destek adına ilimizin Gençlik ve Spor Müdürlüğü, belediyesi, esnafları; kampın ulaşım, gıda gibi ihtiyaçlarını karşılamalarını da bu programın gerçekleşmesinde paydaşlar olarak belirtmemiz gerekiyor.

Biraz da bu kampta çocukların gelişimini anlatmak istiyorum. Eğitimciler olarak günümüz çocuklarında gözlemlediğimiz en büyük eksiklilerin başında kendi işini görebilme kabiliyetinin yetersizliği geliyor. Günümüzde anne babalar çocuğun çantasını yerleştirir, yiyeceklerini hazırlar, okula bırakır, okuldan alır, ödevlerini yapar, odasını düzenler ve konforlu bir hayat sunabilmek adına sürekli denetim altında bir yaşantı sunar. 20 yıllık öğretmen olarak her geçen gün dikkatimi çeken durumun öğrenci profillerinde gözle görülür bir şekilde problem çözebilme ve özgüven eksikliğini olduğunu söyleyebilirim.

* Okul Müdürü Rize Ambarlık İlkokulku

Biz kamp eğitiminde ailesinden bağımsız olarak kendi işini kendi görmek zorunda kaldığı bir ortam sunuyoruz. Sabah kalkışı, çantasını çadırını bir düzene sokması, yemek sırasına girmesi, istediği değil de kendisine sunulan yemeği yemesi, tabağını çatalını yıkaması, yemek sırasına girmesi, sıranın kendine gelmesini beklemesi ki bununla beraber Açıkalın hocamızın özellikle eksikliğini vurguladığı gibi sabretmeyi öğrenmesi, kendi başına birey olabilme adına bir davranış gelişimi paketini sunmaktayız. Kampta çocuklar nispeten onlara sunulan rahat ortamdan uzaktadırlar, yeri gelir açlık hissederler belki rahat bir uyku ortamı bulamazlar fakat ileriki günlerde bu duruma alışma sürecine doğru ilerlerler. Çocuklar belki de kısıtlı yiyeceğini paylaşır, yeni tanıştığı arkadaşıyla yardımlaşma çalışma içine girer. Aynı zamanda programdaki dağcılık eğitiminin alt dallarından tırmanış, düğüm atma, malzeme tanıma, yürüyüş, çevre bilinci, ilk yardım, doğada kalma derslerinin çocuğun pedagojik ve motor gelişimine katkısının büyük olduğu söylenebilir. Anne babaların ve öğretmenlerin öğrenci hakkındaki değişimlerini duymak bizim için keyif verici bir durum oluyor.

"Yaptığını yapmaya devam et, yapmayı öğren, taklit et, kendini tanı, doğanın seyri budur."

Aslında bu doğa ile eğitimi birleştirme işine çok da yabancı değiliz. Baden POWELL adında bir İngiliz, kardeşi ile sahilleri keşif için tekne ile geziye çıkarlar, sırt çantalarına malzemelerini koyarak arazide yürüyüşler yaparlardı. Katıldığı savaşta yerli gençleri etkin olarak kullandı ve başarı sağladı. Bunun üzerine İngiltere'ye döndüğünde gençlerin spordan başka vakit geçirecek fazla bir şeyleri olmadığını gördü. Güney Afrika'da öğrendiklerini hatırladı ve bu becerilerini gençlere öğretmeye karar verdi. Türkiye de ise Kemal Sunal filmlerinden hatırladığımız izcilik eğitimini o dönem layıkıyla yapan hocaların katkısıyla gençlerimizin becerileri gelişimine yön veren güzel bir çalışmaydı. Zamanla soru çözmenin, bolca kaynak bitirmenin eğitim hayatımızın en önemli bir boyutu olduğu mecburiyetiyle sonuçlanan test mantığına dayalı eğitim anlayışları gündemimizi oluşturdu. Böylece izciliğin ve sağlamaya çalıştığı kavramların zamanla tarihe karıştığını veya karışmaya doğru gittiğine üzülerek şahit oluyoruz.

Biz STK olarak insanı(çocuğu) doğayla barışık hale getirmek adına üzerimize düşen görevi yerine getirmeliyiz. Sadece bizim çalışmamız tabi ki yetersiz kalır. Öncelikle devletin eğitim politikasının bu yönde belirleyici olması gerekir. Milli eğitim bakanlığı bu amaçla müfredatta düzenlemeler yapıyor. Örneğin öğretmenlere bu amaçla doğa yürüyüş lideri eğitimleri verildi fakat geri kalan görev artık öğretmene de düşüyor. Spor bakanlığı da fiziksel şartlarıyla projeleriyle yeni girişimlerde bulunmakta, örneğin doğa eğitimlerinin kamplarının yapılacağı gençlik kamplarını yaygın hale getirmeye çalışmaktadır. Bu kampları ilk olarak okul idarecileri ve öğretmenlerin sene başında yapmış oldukları toplantıların içeriğine ekleyerek bu kampları kullanmaya yönelik kararlar alınması da son derece önemlidir.

Pek çoğumuz çocukluğumuzda sokakta açık havada saatlerce oynadığımız günleri hatırlarız. Bisiklete biner, ağaçlara tırmanır, arka bahçede çukurlar kazar, bulduğumuz taş, kozalak, çer çöpü biriktirir, onlardan yeni şeyler yapardık. Bahçedeki tomurcukları, yabani otları, böcekleri incelerdik. Sabahtan akşama kadar biri bizi eve çağırana kadar kaygısızca, dertsiz tasasız oynayan çocuklardık. Mutlu Çocuklar...

Yapılan bir araştırmada düzenli olarak açık havada oynama şansı verilen çocukların sadece fiziksel açıdan gelişmediklerini aynı zamanda hayal güçleri daha kuvvetli, daha yaratıcı ve işbirliğine daha yatkın çocuklar olduklarını ifade ediyorlar. Açık havada, doğada düzenli olarak zaman geçiren çocuklar stressiz ve dikkat süreleri daha uzun çocuklar olarak derslerinde de başarılı olacaklardır.

Biz ebeveynler çocuklarımızın doğada vakit geçirmeleri için hafta sonu kurslarına vakit ayırdığımız gibi gezilere de vakit ayırmamız gerekiyor. Özellikle 1 yılı aşkın süren pandemi döneminin zorunlu tuttuğu eğitim modeli öğrencilerde hareketsizlik, sosyalleşememe, vaktini ekrana bakarak geçirme gibi ilerde kötü bir alışkanlığa neden olacak davranış biçimleri geliştirdi. Vaka sayıları düştü ve aşılanmanın yaygınlaşmasıyla bir aksilik olmasa önümüzdeki dönem eğitim öğretim yüz yüze yapılacaktır. Biz öğretmenlerin ilk önceliği akademik çalışmaların yanında fiziksel gelişimleri sağlayacak etkinliklere ağırlık vermek olacaktır. Bunu özellikle doğa gezileriyle sağlamaya da daha bir önem vermek gerekiyor.

Biz de bu sürece destek sağlamak amacıyla gerçekleştirdiğimiz eğitim kampına ek olarak çocukların aileleriyle birlikte gerçekleştireceği günü birlik ve kamplı faaliyetler düzenlemeyi amaçlıyoruz. Bu konuda ailelerin desteğine ihtiyacımız olacak. Zaman içerisinde okul müdürlüklerinin de dikkatini çekerek öğrenmekten zevk alan, heyecan duyan, meraklı, araştırmacı, gözlem yapan, çözümler üretebilen, doğa zekâsı ve diğer tüm zekâ alanlarını aktif şekilde kullanabilen bireyler için çalışmamız gerekiyor. Daha sağlıklı, yaratıcı, stressiz, mutlu, çevre ve doğaya önem veren çocuklar yetiştirebilmek için anne ve babaların çocukları doğayla buluşturması ve doğayla bağ kurmalarını sağlamaları gerekmektedir.

Biz kulüp olarak bu konuda her zaman varız ve elimizden geldiğince programların içine çocuklarımızı da alıp etkinlikler yapmaya devam edeceğiz. Haydi, çocuğunuzu alın gelin birlikte yürüyelim...

" İçerde hiç çocuk kalmasın, onları açık havaya çıkarın, hem de bugün şimdi".

ÖZ'DEN SÖZE, SADIR'DAN SATIRA...

Eminsafa Dilmaç

Yazmak, yazanın doğum sürecidir. Her harfin kalpten kaleme, kalemden kâğıda intikali bir doğumdur. Doğan her kelime gibi yazar da tekrar doğar, yeniden dirilir adeta. Bir dirilişin muştusudur yazmak.

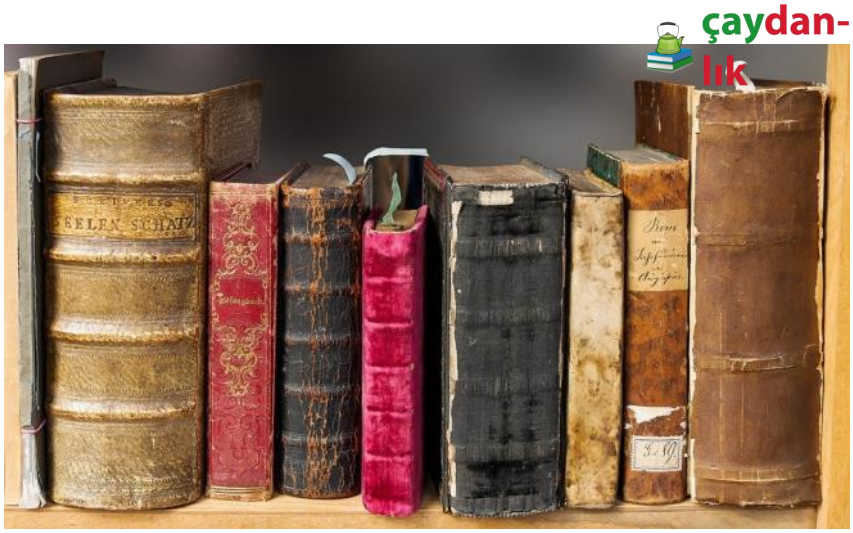

Söze teslimiyetle girmek gerekir, mezara girer gibi her şeyi ardında bırakarak girilir söze. Enfüs'ten Âfak'a bir kova su ile uğurluyorum nasibini arayan kelimelerimi; iyi ağırlayın olur mu? Issız bir sahilin kenarından izsiz bir okyanusa yelken açmış satır ve dizelerimi...

Gönül kefesinden itina ile seçilen kelimelerin sadırdan satıra seferidir yazmak. Sadırdan sudûr eden sözler eğilmezler, nokta kadar menfaate virgül kadar bile eğilmezler. Gelişigüzel yazılmış cümleler ise kelimeler adedince intihar içerir.

Söze hükmetmek değil, sözün hükmüne girmenin zamanıdır yazma vakti. Amansız seherlerde ansızca kan ile yazılan aşığın ahdi.

Öylesine sancılı, onlarca Ahh'ın sonucu eyvah edip yazmak. Şairin şiarı olan Eyv'Allah ile.

Yazmak, yazanın doğum sürecidir. Her harfin kalpten kaleme, kalemden kâğıda intikali bir doğumdur. Doğan her kelime gibi yazar da tekrar doğar, yeniden dirilir adeta. Bir dirilişin muştusudur yazmak.

Her başlangıcın sonu işaret ettiği gibi her doğum da ölümün elbet bir gün geleceğinin habercisidir. Doğmuş her kelimenin ölümü hatırlatan muhabiri ise son nefestir. Ezel ile ebed arasında karşılığını bulmamış/bulamamış, hakkı ile anlaşılmayan özden gelen her söz, ölüm kamçısıyla ruhunu teslim etmeye mahkumdur.

***

Anlaşılmamak, öldürür; bıçak darbeleriyle kalemle yarenlik edeni.

Anlaşılmamak, celladıdır anlaşılmayı bekleyen her cümlenin.

Anlaşılmamak, infazıdır edebiyatın.

Edebi yâd edememek katleder yazılanı; ardından yazar diye anılanı...

***

Anlaşılmak ve anlaşılamamak arasındaki an ise sözler ve yazar için ömürdür: evvel ve ahirdir, hayat ve ölümdür. Haşir günüdür onlar için. Anlayış vakti sırattan geçme anıdır; cennet ya da cehenneme varan son için.

Anlamak için yazar insanoğlu. Anlatmak için yazar. Anlaşılmak için yazar.

***

İnsanın içinde bir boşluk olacak ki doldurabilsin orayı.

Okuyup dolacak insan, dolacak ki taşmamak için yazabilsin.

Taşmamak için yazacak insan, yazacak ki bilebilsin;

Yazmak demlenmektir, yazacak ki demlenebilsin.

***

Yazmak toprağa tohum atmaktır. Yazılanlar hem yazanı hem de okuyanı sularlar. Sularlar ki tohumlar büyüyüp bitki olabilsin. Ardından daha da büyüyüp ağaç olabilsin. Fikri, zihni ve kalbî olarak temaşa edilenler ise gün gelip ağacın kabuğu olacak, ağacı güçlü kılacak, onu dışardan gelen darbelere karşı koruyacak. Bir gün olacak o diri ağaç çiçek açacak. Sonra o ağaç hâl ve kâl lisanı ile meyve verecek. Gün gelecek bir cana gölge olacak. O ağacı kesmeye gelen o ağaçta, o ağaçla dirilecek...

Unutulmamalıdır ki toprağa atılan her tohum orada kalsın diye değil, toprağı bin bir zorluklarla delip filizlensin diye atılır. Yazarın sözlerle atacağı her tohum da bir gönülde filiz verir ve gün gelir hasadına gün sayar adeta.

Haliyle insanlardan farklıdır kelimeler, varacağı yeri bilir ve bulurlar. İnsan ise çoğu zaman kaybetmiştir kendini; nadan olan aklının limansız kaldığı okyanusunda. Kendini bulabilmesi için önce kendini kaybettiğini anlaması gerekir insanın. Kaybolduğunun farkına varması gerekir. Fakat insanoğlu, kaybolan her şeyini kolayca anlar da zamanla ağır ağır kendini kaybettiğini bir türlü anlayamaz...

Anlayabilene "Aşk" olsun...

En güzel sözlere özne olmanız dileğiyle.

YA BİR YOL BUL YA BİR YOL AÇ YA DA YOLDAN ÇEKİL

Pervin Günaydın Kambur*

Bir kitap çok şeyi değiştirebilir çünkü kitap hayatın ta kendisi.

Lütfen önyargılarınızı sessizce bir kenara bırakın. Bu bir kişisel gelişim yazısıdır.

Yazar Mümin Sekman kişisel gelişim ve sosyal başarı türünde harikulade eserlerin yaratıcısı. Aynı zamanda kigem.com kurucusu. Türkiye'de kişisel gelişim uzmanı unvanını kullanan ilk kişi. Bugüne dek 10 kitabı yayımlandı ve özellikle Her Şey Seninle Başlar baskı adediyle Türkiye rekoru kırdı.

Ve yazarın ilk göz ağrısı Ya Bir Yol Bul Ya Bir Yol Aç Ya da Yoldan Çekil.

Bir kitap çok şeyi değiştirebilir çünkü kitap hayatın ta kendisi. "Tarih, bir kitap okumakla hayatında yeni bir çağ başlatan ne kadar da çok insan kaydetti" der David Thoreau. Doğru. Lâkin akıllara klişe bir soru geliyor "balık tutmak mı, balık tutmayı öğretmek mi?" Gelin bir ömür kendi balığımızı kendimiz tutalım.

Başarı ile ilgili kitaplar okumak bir yoldur, seçimdir, bu kitapta hayatın yönünü ve yolunu arayanların bilmesi gerekenleri özetler, yazarın tavsiyesi ise kitabı iki kez okumamız. Çünkü bazı şeyler eskisi gibi olmayacak!

Başarının anatomisiyle başlayan kitap, 7 temel adımdan söz eder. Kendimize belirdiğimiz yol haritasının bizleri başarıya götürme ihtimali başarısızlığa götürme ihtimalinden daha fazla olmalı. Sevgili Okur unutma "haritalar olduğu yerde duramayan, bir yere gitmeye niyetli insanların işine yarar."

Yazar sizlerden yeni bir hayat ajandası edinmenizi de isteyecek, ardından her bölümde yönelttiği sorularla hem potansiyelinizi hem hayattan ne isteyip ne istemediğinizi yeniden keşfetmenize yardımcı olacak. Kimim, potansiyelim ne, kendimden ve hayattan ne istiyorum, niçin istiyorum?

"Aslan olunca karanın kralı olduğunu bilmek, gücünü bilmektir ama suya girip timsaha kafa tutmaması gerektiğini görmek ise haddini bilmektir."(sy.40)

Kitapta hayat amaçlarınızı gözden geçirip nereden nasıl başlamanız gerektiğini öğretici ve bu süreci yönetmede güç ve kabiliyeti destekleyici bölümler de mevcut. Ayrıca başarı için gerekli stratejiler geliştirmenin önemine de değinmektedir Sevgili Sekman. Öyle ki "her zaman, her yerde, herkeste işe yarayan bir strateji yoktur" vurgusu yapar. Edward Do Bono'nun deyimiyle: "Su çorba için gereklidir ama sadece su çorba için yeterli değildir."

Son olarak başarının bir süreç olduğunun altını çizelim Sevgili Okur. Bu sürecin keyfini çıkarmanız dileğimle...

* Rehber Öğretmen / Rize Muradiye Çözüm Koleji

Rize Öğretmen Akademisi

RİZE ÖĞRETMEN AKADEMİSİ

https://rize.meb.gov.tr/rista/akademi.asp

çaydan-
lık
DEM BU DEM…

USTALARA SAYGI

youtube.com/rizemem53